

**ПРОСТОРНИ ПЛАН
ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
КУЛТУРНОГ ПРЕДЕЛА
СРЕМСКИ КАРЛОВЦИ**

- Материјал за рани јавни увид-

НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ:

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА УРБАНИЗАМ, ГРАДИТЕЉСТВО
И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР

др Слободан Пузовић

ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ КУЛТУРНОГ ПРЕДЕЛА СРЕМСКИ КАРЛОВЦИ

ОБРАЂИВАЧ:

ЈП „ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ“ НОВИ САД

ОДГОВОРНИ ПЛАНЕР

С. Цихлер

дипл. инж. арх

Број лиценце 100 0265 15

мр Владимир Цихлер, дипл. инж. арх

Број лиценце 100 0265 15

Свјетлана Реко, дипл. инж. арх

Број лиценце 100 0143 10

Број лиценце 100 0143 10

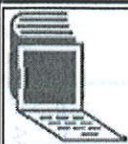
ОДГОВОРНИ ПЛАНЕР

Е - 2576

ДИРЕКТОР

др Александар Јевтић

Нови Сад, април 2016. године

8000041205480

**ИЗВОД О
РЕГИСТРАЦИЈИ
ПРИВРЕДНОГ СУБЈЕКТА**Република Србија
Агенција за привредне регистре**ОСНОВНИ ИДЕНТИФИКАЦИОНИ ПОДАТАК**

Матични / Регистарски број 08068313

СТАТУС

Статус привредног субјекта Активно привредно друштво

ПРАВНА ФОРМА

Правна форма Јавно предузеће

ПОСЛОВНО ИМЕ

Пословно име

JAVNO PREDUZEĆE ZA PROSTORNO I URBANISTIČKO
PLANIRANJE I PROJEKTOVANJE ZAVOD ZA URBANIZAM
VOJVODINE NOVI SAD

Скраћено пословно име

JP ZAVOD ZA URBANIZAM VOJVODINE NOVI SAD

ПОДАЦИ О АДРЕСАМА

Адреса седишта

Општина

Нови Сад - град

Место

Нови Сад, Нови Сад - град

Улица

Железничка

Број и слово

6/III

Спрат, број стана и слово

/ /

ПОСЛОВНИ ПОДАЦИ

Подаци оснивања

Датум оснивања

16. фебруар 1959

Време трајања

Време трајања привредног субјекта

Неограничено

Претежна делатност

Шифра делатности

7111

Назив делатности

Архитектонска делатност

Остали идентификациони подаци

Порески Идентификациони Број (ПИБ)

100482355

Подаци од значаја за правни промет
Текући рачуни

355-3200222069-04
840-714743-84
160-416883-48

Подаци о статусу / оснивачком акту

Датум важећег статута

Датум важећег оснивачког акта

14. фебруар 2013

Законски (статутарни) заступници

Физичка лица

1. Име Презиме
ЈМБГ
Функција
Ограничење
супотписом

Надзорни одбор

Председник надзорног одбора

Име Презиме
ЈМБГ

Чланови надзорног одбора

1. Име Презиме
ЈМБГ
2. Име Презиме
ЈМБГ

Чланови / Сувласници

Подаци о члану

Пословно име

Подаци о капиталу

Новчани

износ

датум

Уписан: 659.968,59 EUR, у противвредности од

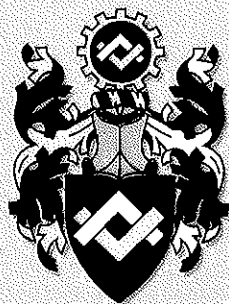
40.021.353,26 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 659.968,59 EUR, у противвредности од 40.021.353,26 RSD	30. јун 2002
износ(%)	
Сувласништво удела од	100,00000

Основни капитал друштва	
Новчани	
износ	датум
Уписан: 659.968,59 EUR, у противвредности од 40.021.353,26 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 659.968,59 EUR, у противвредности од 40.021.353,26 RSD	30. јун 2002

Забележбе	
1	Тип
	Датум
	21. септембар 2005
	Текст
	На основу Одлуке Скупштине АП Војводине од 27.06.2002. године овај субјект уписа променио је облик и организује се као Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање ZAVOD ZA URBANIZAM VOJVODINA, NOVI SAD.

Регистратор, Миладин Маглов

ИНЖЕЊЕРСКА КОМОРА СРБИЈЕ

ЛИЦЕНЦА

ОДГОВОРНОГ ПЛАНЕРА

На основу Закона о планирању и изградњи и
Статута Инжењерске коморе Србије

УПРАВНИ ОДБОР ИНЖЕЊЕРСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ
утврђује да је

Владимир С. Пихлер

дипломирани инжењер архитектуре

ЛИБ 01079074048

одговорни планер

Број лиценце
100 0265 15

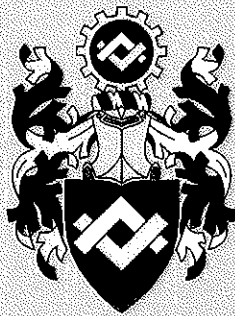

У Београду,
30. априла 2015. године

ПРЕДСЕДНИК КОМОРЕ

Проф. др Милисав Дамњановић
дипл. инж. арх.

ИНЖЕЊЕРСКА КОМОРА СРБИЈЕ

ЛИЦЕНЦА

ОДГОВОРНОГ ПЛАНЕРА

На основу Закона о планирању и изградњи и
Статута Инжењерске коморе Србије

УПРАВНИ ОДБОР ИНЖЕЊЕРСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ
утврђује да је

Свјетлана М. Реко

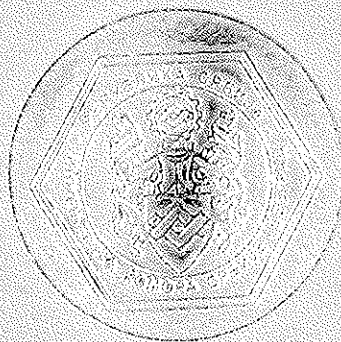
дипломирани инжењер архитектуре

JMB 2709964135009

одговорни планер

Број лиценце

100 0143 10

У Београду,
25. марта 2010. године

ПРЕДСЕДНИК КОМОРЕ

Проф. др Драгослав Шумарац
дипл. грађ. инж.

СИНТЕЗА И КООРДИНАЦИЈА:

мр Владимир Пихлер, дипл.инж.арх.
Свјетлана Реко, дипл.инж.арх.
мр Драгана Дунчић

ПОМОЋНИК ДИРЕКТОРА:

мр Драгана Дунчић

СТРУЧНИ ТИМ:

Претежна намена површина, посебна намена простора и концепција развоја:

мр Владимир Пихлер, дипл.инж.арх.
Свјетлана Реко, дипл.инж.арх.

Природна добра:

Славица Пивнички, дипл.инж.пејз.арх.
мр Љубица Протић Еремић дипл.инж.хрт.

Непокретна културна добра:

Свјетлана Реко, дипл.инж.арх.
Зорица Бошњачић, дипл.инж.арх.-мастер
мр Владимир Пихлер, дипл.инж.арх.

Предео:

мр Владимир Пихлер, дипл.инж.арх.

Природни услови и ресурси:

Марина Митровић, мастер проф.географ.
Мирољуб Љешњак, дипл.инж.пољ.
Милан Жижић, дипл.инж.маш.
мр Владимир Пихлер, дипл.инж.арх.

Мрежа насеља и јавне службе:

Свјетлана Реко, дипл.инж.арх.
Наташа Симичић, дипл.прост.планер

Правила уређења и организације грађевинског земљишта:

Свјетлана Реко, дипл.инж.арх.
мр Владимир Пихлер, дипл.инж.арх.
Зорица Бошњачић, дипл.инж.арх.-мастер

Становништво:

Љиљана Јовичић Малешевић, дипл.екон.

Привреда:

Љиљана Јовичић Малешевић, дипл.екон.
Мирољуб Љешњак, дипл.инж.пољ.
др Оливера Добривојевић, дипл.пр.план.
Марина Митровић, мастер проф.географ

Саобраћајна инфраструктура:

Зоран Кордић, дипл.инж.саоб.

Водна инфраструктура:

Бранко Миловановић, дипл.инж.мелио.

Енергетска инфраструктура и обновљиви извори енергије:

Зорица Санадер, дипл.инж.елек.
Милан Жижић, дипл.инж.маш.

Електронска комуникациона инфраструктура:

Зорица Санадер, дипл.инж.елек.

Заштита животне средине, заштита од елементарних непогода:

др Тамара Зеленовић Васиљевић
Марина Митровић, мастер проф.географ.

Одбрана земље:

Радованка Шкрбић, дипл.инж.арх.

Правна регулатива:

Теодора Томин Рутар, дипл.правник

Геодетско документациона и аналитичко информациона основа:

Милко Бошњачић, мастер дипл.инж.геод.
Зорица Бошњачић, дипл.инж.арх.-мастер
Оливера Његомир, дипл.матем.
Злата Хома Будински, геод.техн.
Драгана Матовић, дактилограф
Ђорђе Кљаић, геод.техн.
Душко Ђоковић, копирант

КОНСУЛТАЦИЈЕ И САРАДЊА:

Шумарство и предели:

проф. др Невена Васиљевић,
Шумарски факултет, Универзитет у Београду

САДРЖАЈ

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	1
1. ОПИС ГРАНИЦЕ ПЛАНСКОГ ДОКУМЕНТА И ОЦЕНА РАСПОЛОЖИВИХ ПОДЛОГА	3
2. ИЗВОД ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА И ПЛАНОВА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	4
2.1. ИЗВОД ИЗ ПЛАНОВА ВИШЕГ РЕДА	4
2.1.1. Извод из Просторног плана Републике Србије од 2010. до 2020. године (ППРС).....	4
2.1.2. Извод из Регионалног просторног плана Аутономне покрајине Војводине (РПП АПВ).....	5
2.2. ИЗВОД ИЗ ПРОСТОРНИХ ПЛАНОВА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	8
2.2.1. Извод из Просторног плана подручја посебне намене Фрушке горе до 2022. године.....	8
2.2.2. Извод из Просторног плана подручја посебне намене СРП „Ковиљско - петроварадински рит“	9
2.2.3. Извод из Просторног плана подручја посебне намене међународног водног пута Е-80 Дунав (Паневропски коридор VII)	9
2.2.4. Извод из Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора државног пута I реда бр. 21 Нови Сад-Рума-Шабац и државног пута I реда број 19 Шабац-Лозница	10
2.3. ПРЕГЛЕД ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЛОКАЛНИХ САМОУПРАВА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	10
3. ОПИС ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА, НАЧИН КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА И ОСНОВНИХ ОГРАНИЧЕЊА	11
3.1. ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ	11
3.1.1. Карактер предела	11
3.1.2. Природно-географске карактеристике	14
3.1.3. Природне вредности.....	17
3.1.3.1. ПРИРОДНА ДОБРА	17
3.1.3.2. ПРИРОДНИ РЕСУРСИ.....	19
3.1.4. Културно-историјско наслеђе.....	22
3.1.5. Становништво	24
3.1.6. Мрежа и функције насеља, функционално урбана подручја.....	25
3.1.7. Јавне службе	25
3.1.8. Привреда.....	25
3.1.9. Инфраструктура.....	27
3.1.9.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА	27
3.1.9.2. Водна и комунална ИНФРАСТРУКТУРА	28
3.1.9.3. ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА	29
3.1.9.4. ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА	30
3.1.10. Стање животне средине.....	30
3.1.11. Елементарне непогоде и акцидентне ситуације	31
3.2. НАЧИН КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА	33
3.3. ОСНОВНА ОГРАНИЧЕЊА КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА.....	34
4. ОПШТИ ЦИЉЕВИ ИЗРАДЕ ПЛАНА	36
5. ПЛАНИРАНА ПРЕТЕЖНА НАМЕНЕ ПОВРШИНА У ОБУХВАТУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА И ПРЕДЛОГ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ	38
6. ОЧЕКИВАНИ ЕФЕКТИ ПЛАНИРАЊА У ПОГЛЕДУ УНАПРЕЂЕЊА НАЧИНА КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА	39

СПИСАК ТАБЕЛА

Табела 1: Подручје обухвата Просторног плана	3
Табела 2. Основне физичке и хидрографске карактеристике наведених потока	16
Табела 3: Непокретна културна добра од изузетног значаја у подручју обухвата	23
Табела 4: Непокретна културна добра од великог значаја у подручју обухвата	23
Табела 5: Остала непокретна културна добра у подручју обухвата	23
Табела 6. Укупан број становника	25
Табела 7. Списак водова преносне мреже на подручју Просторног плана	29

СПИСАК СЛИКА

Слика 1. Подручје обухвата Просторног плана	3
Слика 2. Шематски приказ основних предеоних типова у обухвату Просторног плана	12
Слика 3. Бујични токови у обухвату Просторног плана	16
Слика 4. Положај СЕВЕСО постројења, депоније комуналног отпада	33

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

Редни број	Назив графичког приказа	Размера
1.	Граница Просторног плана са планираном претежном наменом површина	1:25000
2.	Културна и природна добра са предлогом границе посебне намене	1:25000

В) ПРИЛОГ

- Покрајинска скупштинска одлука о изради Просторног плана подручја посебне намене културног предела Сремски Карловци („Службени лист АПВ“, број 10/16)
- Одлука о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене културног предела Сремски Карловци на животну средину („Службени лист АПВ“, број 10/16)

A) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ КУЛТУРНОГ ПРЕДЕЛА СРЕМСКИ КАРЛОВЦИ

-Материјал за рани јавни увид-

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

На основу Покрајинске скупштинске одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене културног предела Сремски Карловци („Службени лист АПВ“, број 10/16), приступило се изради Просторног плана подручја посебне намене културног предела Сремски Карловци (у даљем тексту: Просторни план). Упоредо са израдом Просторног плана, приступа се изради Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину, а на основу Одлуке о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене културног предела Сремски Карловци на животну средину („Службени лист АПВ“, број 10/16).

Носилац израде Просторног плана је Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине Нови Сад, Булевар Михајла Пупина број 16.

Обрађивач Просторног плана је Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање „Завод за урбанизам Војводине“ Нови Сад, Железничка број 6/III.

Просторни план подручја посебне намене се доноси за подручје које захтева успостављање посебног режима организације, уређења, коришћења и заштите простора у циљу истицања културно-историјских, природних и амбијенталних вредности, у складу са чланом 21. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 54/13-УС, 98/13-УС, 132/14 и 145/14).

Просторним планом Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, број 88/10) и Регионалним просторним планом АПВ („Службени лист АПВ“, број 22/11), подручје Сремских Карловаца је препознато као једна од карактеристичних тачака регионалног идентитета преко којег се Покрајина идентификује на националном и међународном нивоу. Сремски Карловци су такође дефинисани као примарни туристички простор, односно просторна целина интегрисане понуде.

На основу Закона о планирању и изградњи, а ради упознавања јавности са општим циљевима и сврхом израде Просторног плана, могућим решењима за развој просторних целина и ефектима планирања, приступило се изради **материјала за рани јавни увид**.

У подручју обухваћеном **оквирном границом Просторног плана** дефинисаном Одлуком о изради, поред насеља Сремски Карловци, налазе се и делови територијалних јединица Града Новог Сада и општине Инђија као просторне целине од значаја за интерпретацију и препознавање културног предела Сремских Карловаца.

На основу идентификовања, мапирања и класификовања културно-историјских, природних и визуелних елемената, који се манифестују у оквирима карактера предела и чине ово подручје препознатљивим, валоризацијом ће се издвојити основне целине и подцелине, као елементи за детерминацију политике заштите простора.

Просторни план ће дати и плански основ за спровођење активности којима ће се обезбедити препознатљивост, диверзитет, стабилност и интегритет предела, као и оквир за управљање културним пределом Сремских Карловаца.

Овај Просторни план се ради у GIS-у, технологији намењеној управљању просторно оријентисаним подацима, што ће омогућити једноставнију процену карактера предела, размену просторних података, формирање информационог система планских докумената и стања у простору, као и ефикаснију контролу спровођења Просторног плана.

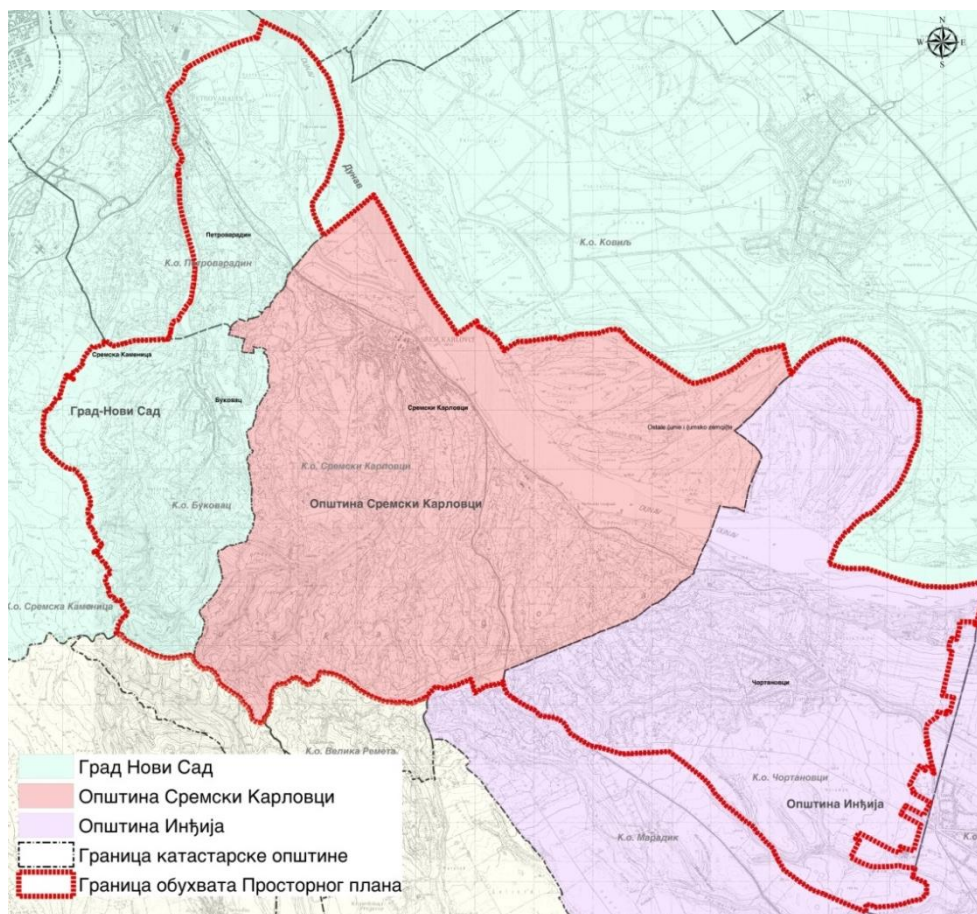
1. ОПИС ГРАНИЦЕ ПЛАНСКОГ ДОКУМЕНТА И ОЦЕНА РАСПОЛОЖИВИХ ПОДЛОГА

Одлуком о изради Просторног плана утврђена је оквирна граница обухвата Просторног плана, а коначна граница његовог обухвата дефинисаће се Нацртом Просторног плана.

Површина подручја обухваћеног оквирном границом обухвата Просторног плана износи око 110,25 km², и обухвата у целости општину Сремски Карловци, део општине Инђија (део КО Чортановци) и део Града Новог Сада (КО Буковац и део КО Петроварадин).

Табела 1: Подручје обухвата Просторног плана

Р. бр.	ОПШТИНА/ГРАД	КАТАСТАРСКА ОПШТИНА (КО)			НАСЕЉЕ		
		Σ у општини /граду	Σ у обухвату Просторног плана	Назив КО у обухвату Просторног плана	Назив насеља у обухвату Просторног плана	Σ у општини/ граду	Σ у обухвату Просторног плана
1.	Град Нови Сад	19	2	Буковац Петроварадин (део)	Буковац Петроварадин (део)	16	2
2.	Сремски Карловци	1	1	Сремски Карловци	Сремски Карловци	1	1
3.	Инђија	9	1	Чортановци (део)	Чортановци	11	1
Σ		29	4			28	4

Слика 1. Подручје обухвата Просторног плана

На основу Покрајинске скупштинске одлуке о изради Просторног плана („Службени лист АПВ“, број 10/16) Обрађивач је од Носиоца затражио ажурне и оверене подлоге за подручје израде Просторног плана. Графички део материјала за рани јавни увид је урађен на топографским картама 1:25 000.

2. ИЗВОД ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА И ПЛАНОВА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

2.1. ИЗВОД ИЗ ПЛАНОВА ВИШЕГ РЕДА

Планови вишег реда су: Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, број 88/10) и Регионални просторни план Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 22/11).

2.1.1. Извод из Просторног плана Републике Србије од 2010. до 2020. године (ППРС)

Просторним планом Републике Србије од 2010. до 2020. године (у даљем тексту: ППРС) утврђене су дугорочне основе организације, уређења, коришћења и заштите простора Републике Србије у циљу усаглашавања економског и социјалног развоја са природним, еколошким и културним потенцијалима и ограничењима на њеној територији. Утврђено је да ће се развој, заштита и уређење заштићених природних добара вршити на основу просторних планова подручја посебне намене. ППРС утврђени су кључни приоритети, надлежности и циљеви просторног развоја Републике Србије.

Концепт **предела** као целине у ППРС, је постављен као окосница разраде заштите и уређења предела Србије. Тако су предели на територији Србије, у односу на степен и тип модификације, доминантне процесе који контролишу дати простор и карактер утицаја човека на предео, подељени на природне и културне пределе, а културни на урбане и руралне. Основни циљ заштите, уређења и развоја предела Србије је очување и унапређење карактера предела као фактора који утиче на квалитет живота становништва и ствара основе развоја. Основни циљ заштите, уређења и развоја предела су разноврсни, високо квалитетни и адекватно коришћени предели и физички уређена, за живот и боравак пријатна рурална и урбана насеља и градови, развијеног идентитета заснованог на поштовању и афирмацији природних и културних вредности.

Основни циљ је да се **културно наслеђе** артикулише као развојни ресурс, заштити, уреди и користи на начин који ће допринети успостављању регионалног и локалног идентитета у складу са европским стандардима заштите. У ППРС подручје Фрушке горе, Сремских Карловаца и Петроварадинске тврђаве је приоритетно културно подручје које треба да ужива посебан третман, без обзира на статус у оквиру службе заштите.

Концепција заштите, уређења и коришћења **природног наслеђа** заснива се на повећању укупне површине под заштитом у планском периоду, успостављању националне еколошке мреже и идентификацији подручја за европску еколошку мрежу NATURA 2000, као и изградњи ефикасног система управљања подручјима обухваћеним наведеним мрежама.

Концепција развоја заштите **биодиверзитета** Републике Србије ће се заснивати на: заштити биодиверзитета кроз систем заштите природе у оквиру заштићених природних добара; заштити великог броја појединачних дивљих биљних и животињских врста; успостављању тзв. „еколошких мрежа“; идентификацији подручја која представљају станишта од међународног значаја за поједине таксоне, васкуларне биљке, птице и дневне лептире.

Основни циљ **управљања шумама** у шумским подручјима је одрживо (трајно) газдовање шумама, што подразумева управљање и коришћење шума и шумског земљишта на такав начин и у таквом степену, да се очува биодиверзитет, а продуктивност, обнављање, виталност и потенцијал шума да се доведу на ниво којим би се задовољиле одговарајуће еколошке, економске и социјалне потребе и данашње и будућих генерација, како на локалном, тако и на националном нивоу, водећи рачуна да се при том не угрозе и оштете неки други екосистеми.

Основни циљ заштите **пољопривредног земљишта** је очување екосистемских, агроеколошких, економских, пејзажних, социокултурних и других важних функција, упоредо с унапређивањем просторно - хетерогених услова за производњу квалитетних пољопривредно - прехранбених производа.

Основни циљ просторног развоја **туризма** је остваривање концепта одрживог развоја туризма, као и заштита и уређење туристичких простора уз оптимално задовољавање просторно-еколошких и културних потреба националног и локалног нивоа. Приоритети просторног развоја туризма су: Фрушка гора са Новим Садом и Сремским Карловцима (реhabилитација Националног парка и туристичких места) и Touring пловни правац коридора VII Дунав (опремање за пловидбу, наутички туризам и тематске путеве/туре).

Концепт развоја **саобраћајне инфраструктуре** на посматраном подручју предвиђа активности на изградњи обилазнице око насеља Сремски Карловци, као и активности на изградњи-реконструкцији појединих делова постојећих путних праваца. ППРС планира успостављање међународне бициклическе стазе – цикло коридор 6 (EuroVelo - европска мрежа бициклических рута: руте 6¹ уз Дунав) кроз општински простор. У оквиру развоја железничког саобраћаја планира се реконструкција, изградња и модернизација међународног пружног правца Е-85, Београд – Стара Пазова – Нови Сад – Суботица – државна граница – (Келебија). Планирано је интензивније коришћење пловног пута реке Дунав у оквиру путничког и теретног саобраћаја, као и у домену наутичког саобраћаја (прихватни објекти наутичког туризма).

Речне системе чине објекти за уређење водних режима, акумулације, ретензије за ублажавање великих вода, каналски системи са уставама, постројења за пречишћавање отпадних вода и сл. У функционалном и управљачком погледу посматрано подручје припада Сремском речном систему.

Један од основних циљева ППРС је одрживо коришћење природних ресурса и заштићена и унапређена **животна средина**. Према просторној диференцијацији животне средине Сремски Карловци спадају у подручја квалитетне животне средине са преовлађујућим позитивним утицајима на човека, живи свет и квалитет живота. За ова подручја треба обезбедити решења којима се елиминишу или умањују постојећи извори негативних утицаја, односно увећавају позитивни као компаративна предност у планирању развоја. Потребно је резервисати и чувати подручја од загађивања из стратешких разлога. НП „Фрушка гора“ и СРП „Ковиљско-петроварадински рит“ спадају у подручја веома квалитетне животне средине у којима доминирају позитивни утицаји на човека и живи свет. На овом простору треба обезбедити таква решења којима се задржава постојеће стање квалитета животне средине и штите природно вредни и очувани екосистеми.

2.1.2. Извод из Регионалног просторног плана Аутономне покрајине Војводине (РПП АПВ)

Основни циљ **заштите, уређења и развоја предела** је очување изворних одлика, идентитета и диверзитета предела, уз афирмацију природних и културних вредности. У циљу обезбеђења специфичног карактера предела, којим се чува предеони диверзитет, идентитет и повезаност, простор АП Војводине се диференцира у односу на степен модификације природног предела на природне и културне пределе, где се у оквиру културних разликују рурални и урбани предели, одређени карактером и интензитетом промена, коришћењем и насељавањем простора. У оквиру војвођанско-панонско-подунавског макрорегиона издвајају се предеоне целине различитог карактера, заснованог на природним и културним особеностима, као и друштвено-економским променама којима су кроз време били изложени. Оне изражавају предеону разноврсност територије АП Војводине и доприносе успостављању регионалног и локалног идентитета.

1 Nant - Tours - Orleans - Nevers - Chalon sur Saone - Bale - Passau - Ybbs - Linz - Vienna - Bratislava - Budapest - Belgrade - Bucarest - Constanta.

Предеона слика пољопривредних површина АП Војводине употпуњена је масивом Фрушке горе, чији екосистем и природни предели, заједно са културном баштином (манастири) су од националног значаја. На њиховим обронцима и у подножју, налазе се бројна сеоска и градска насеља која истичу снажну повезаност са природним окружењем (морфологија насеља, виноградарске површине, пашњаци...).

Полазећи од тога да је **културно наслеђе** развојни ресурс, на основу истраживања и валоризације културног наслеђа у Републици Србији, које је обавио Републички завод за заштиту споменика културе, предложено је и шире сагледавање културног наслеђа у виду културних подручја и културних предела (културно-пејзажних целина). На основу истраживања и валоризације културног наслеђа, које су обавили Републички завод за заштиту споменика културе Србије, Покрајински завод за заштиту споменика културе АП Војводине, као и регионални заводи за заштиту споменика културе, предложена је листа културних подручја, као и листа споменика, који са непосредном околином чине сагледиве културно-пејзажне целине на територији АП Војводине. РПП АПВ су груписане културно-пејзажне целине, а једна од њих је и „Фрушкогорски манастири, Сремски Карловци, Петроварадинска тврђава и историјски град Нови Сад“.

Заштита, уређење и унапређење **културних добара** мора се посматрати у оквиру развоја целокупне области културног наслеђа, која представља развојни ресурс, који је потребно заштитити, уредити и користити на начин који ће допринети успостављању регионалног и локалног идентитета, у складу са европским стандардима заштите.

Приоритетне активности у области **заштите природе** су: повећање укупне површине под заштитом на територији АП Војводина кроз проглашење нових заштићених подручја (Фрушкогорски лесни плато); ревизија статуса (врсте, режима и граница заштите) раније проглашених заштићених подручја и усклађивање са важећом законском регулативом (Национални парк „Фрушка гора“) и успостављање еколошке мреже на подручју АП Војводине као дела шире еколошке мреже Републике Србије. На основу Уредбе о еколошкој мрежи, дефинисано је да она обухвата међусобно повезана утврђена еколошки значајна подручја, еколошке коридоре и њихове заштитне зоне у складу са законом. Фрушка гора и Ковиљско-петроварадински рит су једно од 20 еколошки значајних подручја, која су утврђена на територији АП Војводине. Еколошки значајна подручја и коридори националне еколошке мреже, који испуњавају критеријуме Директива о стаништима, биће предложени за европску еколошку мрежу NATURA 2000 до дана приступања Републике Србије Европској унији.

Шуме и шумско земљиште на подручју АП Војводине треба да допринесу стабилности укупног екосистема, увећању природног богатства и биодиверзитета. У том смислу, према РПП АПВ је потребно: повећати површине под шумском вегетацијом пошумљавањем, подизати заштитне појасеве, ловне ремизе и друге облике зеленила; унапредити стања шума смањењем учешћа разређених и деградираних састојина, преводити изданачке састојине у више узгојне облике; унапредити здравствено стање шума и заштићена подручја заштитити и користити сагласно актима о проглашењу.

Основни циљ је одрживо коришћење и очување **пољопривредног земљишта**, заштитом његових економских, агроеколошких, екосистемских, пејзажних, социокултурних и других функција и усклађивање са унапређењем услова за производњу квалитетних пољопривредних производа у потребном обиму. Заштита и коришћење пољопривредног земљишта на подручју АП Војводине заснива се на концепту одрживог пољопривредног и руралног развоја. Захваљујући својим особинама и комплексним функцијама земљиште представља есенцијални природни ресурс, а његово одрживо коришћење и заштита један је од кључних елемената остваривања одрживог развоја. Са становишта одрживости, приоритет има успостављање ефикасних механизма заштите плодних ораничних земљишта од преузимања у непољопривредне сврхе.

У области **водних ресурса** основни циљ је одрживо коришћење вода уз адекватне мере заштите. Оперативни циљеви су успостављање интегралног и интерсекторског планирања коришћења и заштите водних ресурса на целој територији АП Војводине, рационално коришћење водних ресурса и обједињавање корисника у регионалне водопривредне системе, искоришћење енергетског потенцијала река и изграђених хидросистема, успостављање економске цене воде, смањење и контрола тачкастих и дифузних извора загађења, рецикулација коришћених вода, унапређење система заштите од спољних вода.

Туризам: У односу на издвојене туристичке дестинације на простору АП Војводине, подручје обухваћено Просторним планом припада туристичкој дестинацији Нови Сад и Фрушка гора (Дунав, Национални парк „Фрушка гора“, СРП „Ковиљско-петроварадински рит“, Сремски Карловци, Сремски виноградарски регион, туристичке манифестације, салаши). Према РПП АПВ планирани су и следећи видови туризма/туристички производи: манифестациони туризам (фестивали), културни туризам (културно-историјски туризам, културне руте), етно-гастрономски туризам, градски туризам (Градско језгро Сремских Карловаца), наутички туризам (пловни пут Дунав), рурални туризам (туризам на селу и салашима), ловни туризам, излетнички и еко туризам.

Саобраћајну мрежу државних путева на предметном подручју потребно је третирати као јединствен систем, у којој приоритет на државним путевима има транзит (измештање транзитног саобраћаја из насељених места). Предвиђене су активности на изградњи-реконструкцији појединих делова постојеће путне мреже, активности на пројектовању и изградњи обилазнице око Сремских Карловаца до 2015 године, активности на планираним путном правцу по гребену Фрушке горе (тзв. „Партизански пут“) у смислу рехабилитације и прилагођавања искључиво за туристички и путнички саобраћај.

На посматраном подручју је и **међународна бициклистичка стаза** – цикло коридор 6 (EuroVelo - европска мрежа бициклистичких рута: руте 6² (уз Дунав). За развој бициклистичког саобраћаја посебно су погодна подручја у заштићеним природним целинама (национални парк, специјални резервати природе и др). За утврђивање међунасељских бициклистичких коридора (локалног и регионалног значаја) основа ће бити просторни планови јединица локалне самоуправе док ће обезбеђење услова за кретање бицикала унутар насеља бити обавеза градова.

У оквиру развоја **железничког саобраћаја** као приоритет, планира се реконструкција, модернизација, пружног правца коридора X (E-85): Стара Пазова - Нови Сад - Суботица - држ. граница (реконструкција и изградња једноколосечне пруге у двоколосечну, са мостом преко Дунава и чворовима Нови Сад и Суботица).

На посматраном подручју, из домена **водног саобраћаја**, РПП АПВ нису предвиђени лучки капацитети - водни пут коридор VII – река Дунав (близина Новог Сада као логистичког центра), али је утврђен прихватни објекат наутичког туризма код Сремских Карловаца.

Концепција изградње **преносне мреже система електричне енергије** је у директној вези са растућим потребама и обезбеђењем сигурног снабдевања електричном енергијом. Планиран је преносни високонапонски 110 kV далековод за прикључење планиране ТС „Сремски Карловци“, који ће прелазити преко територије општине Сремски Карловци.

Дистрибутивна мрежа система електричне енергије развијаће се у складу са плановима надлежног оператора дистрибутивног система електричне енергије. Предвиђа се потпуни прелазак на 20 kV напонски ниво, тј. прелазак са тростепене трансформације 110/35/10(20) kV на двостепену трансформацију 110/20 kV, чиме ће бити обухваћена реконструкција свих трансформаторских станица 35/20 kV, односно 35/10 kV у разводна 20 kV чворишта, а 10 kV мрежу и припадајуће дистрибутивне трафостанице 10/0,4 kV потребно је реконструисати за рад на 20 kV.

Одређивање **намена земљишта** према основним категоријама земљишта се врши просторним плановима јединица локалне самоуправе, а евиденције о промени намене врши Републички геодетски завод. Анализом усвојених просторних планова јединица локалне самоуправе, као и анализом евиденција о промени намене, утврђене су следеће дугорочне тенденције: пољопривредно земљиште има тенденцију смањења површина; шумско земљиште има тенденцију повећања; водно земљиште има тенденцију стагнације; грађевинско земљиште има тенденцију повећања.

С обзиром на укупну расположивост **грађевинског земљишта** у АП Војводини и његову просторну дистрибуцију, а имајући у виду одредбе у ППРС, планира се његово увећање за укупно 0,5%. Планско опредељење је да се рационалније и интензивније користе и уређују постојећа грађевинска подручја насеља, као и грађевинско земљиште у атару. Препорука о повећању од 0,5% односи се на ограничење и контролисање њиховог ширења.

РПП АП Војводине је дефинисано да **заштита животне средине** представља полазну основу одрживог просторног развоја, коришћења и уређења АП Војводине, што налаже потребу интеграције и имплементације одређених мера и активности у решавању узрока проблема у овој области, који су претходно идентификовани и валоризовани.

2.2. ИЗВОД ИЗ ПРОСТОРНИХ ПЛАНОВА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Просторни планови подручја посебне намене од значаја за израду Просторног плана су:

1. Просторни план подручја посебне намене Фрушке горе до 2022. године („Службени лист АПВ“, број 16/04);
2. Просторни план подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Ковиљско - петроварадински рит“ („Службени лист АПВ“, број 3/12);
3. Просторни план подручја посебне намене међународног водног пута Е-80 Дунав (Паневропски коридор VII) („Службени гласник Републике Србије“, број 14/15);
4. Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора државног пута I реда бр. 21 Нови Сад-Рума-Шабац и државног пута I реда број 19 Шабац-Лозница („Службени гласник РС“, број 40/11).

Поред поменутих донетих планова посебне намене, значајан утицај на посматрано подручје има и Одлука о изради Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора железничке пруге Београд – Суботица - државна граница (Келебија) („Службени гласник РС“, број 31/15). Предметни план тренутно је у фази израде Нацрта плана.

2.2.1. Извод из Просторног плана подручја посебне намене Фрушке горе до 2022. године

Просторним планом подручја посебне намене Фрушке горе до 2022. године утврђена су планска решења и дата је листа приоритетних активности за прву фазу реализације наведеног Плана до 2008, по областима: заштита животне средине, заштита природних и непокретних културних добара, заштита шума, шумског земљишта и ловних подручја, изградња и реконструкција водопривредне, саобраћајне, енергетске и телекомуникационе инфраструктуре, као и привредне и социјалне активности и реализација јавних служби.

Подручје обухваћено оквирном границом обухвата Просторног плана се у целости налази у подручју обухвата Просторног плана подручја посебне намене Фрушке горе до 2022. године. Просторни план подручја посебне намене Фрушке горе до 2022. год. није дао посебне мере заштите и уређења за подручје обухвата Просторног плана осим у подручју границе Националног парка „Фрушка гора“ која је новим Законом о националним парковима измењена.

2.2.2. Извод из Просторног плана подручја посебне намене СРП „Ковиљско - петроварадински рит“

Ковиљско - петроварадински рит има међународни статус заштите као подручје од међународног значаја за очување биолошке разноврсности. Предлаже се стицање међународног статуса заштите за Ковиљско-петроварадински рит, номинацијом за упис у Рамсарску листу.

Шире подручје СРП „Ковиљско-петроварадински рит“ је заједно са подручјем Националног парка „Фрушка гора“ део **EMERALD** мреже, којом су обухваћена подручја у АП Војводини од нарочите важности за заштиту и очување дивљих биљних и животињских врста и њихових станишта, тзв. подручја посебне важности за заштиту природе (Areas of Special Conservation Interest - ASCI) значајних са становишта примене Бернске конвенције, која представљају основу будуће националне еколошке мреже и европске еколошке мреже NATURA 2000.

Рит је издвојен као међународно значајно подручје и према међународним конвенцијама (директно или индиректно): Међународна конвенција о заштити птица, Конвенција о мочварама које су од међународног значаја, нарочито као станишта птица мочварица, Конвенција о биолошкој разноврсности, Конвенција о очувању европске дивље флоре и фауне, Рамсарска конвенција, Конвенција о заштити културне и природне баштине итд.

На овом подручју могу се одвијати одређени специфични облици туризма, прилагођени условима лабилног екосистема и потребе његове заштите: туризам посебних интереса (Сремски Карловци и Чортановци) и прихватни објекат наутичког туризма (привезиште у Чортановцима).

Просторни план подручја посебне намене СРП „Ковиљско - петроварадински рит“ се преклапа са Просторним планом у следећим локалним самоуправама: Град Нови Сад (КО Петроварадин), Општина Сремски Карловци (КО Сремски Карловци) и Општина Инђија (КО Чортановци).

2.2.3. Извод из Просторног плана подручја посебне намене међународног водног пута Е-80 Дунав (Паневропски коридор VII)

Просторни план се североисточним делом подручја обухвата преклапа са Просторним планом подручја посебне намене међународног водног пута Е-80 - Дунав (Паневропски коридор VII) у локалној самоуправи - општинама Сремски Карловци (КО Сремски Карловци), Град Нови Сад (део КО Петроварадин), Инђија (део КО Чортановци). Планска решења која су дефинисана овим планом су усаглашена са просторним плановима локалних самоуправа.

Просторни план подручја посебне намене међународног водног пута Е-80 Дунав се преклапа са Просторним планом у следећим локалним самоуправама: Град Нови Сад (КО Петроварадин), Општина Сремски Карловци (КО Сремски Карловци) и Општина Инђија (КО Чортановци).

2.2.4. Извод из Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора државног пута I реда бр. 21 Нови Сад-Рума-Шабац и државног пута I реда број 19 Шабац-Лозница

Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора државног пута I реда бр. 21 Нови Сад-Рума-Шабац и државног пута I реда бр. 19 Шабац - Лозница се са Просторним планом преклапа на правцу север-југ, на територији Града Новог Сада (КО Петроварадин), а у оквиру путног потеза II: Нови Сад (Петроварадин) – Фрушка гора (подножје), деоница Петроварадин-Парагово (~km 6+890 - ~km 9+670).

2.3. ПРЕГЛЕД ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЛОКАЛНИХ САМОУПРАВА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Подручје обухваћено прелиминарном границом Просторног плана обухвата у целости, мањим или већим делом територије три јединице локалне самоуправе (ЈЛС) за које су донети следећи просторни планови:

- Просторни план општине Инђија („Службени лист општина Инђија“, број 7/12);
- Просторни план Града Новог Сада („Службени лист Града Новог Сада“, број 11/12);
- Просторни план општине Сремски Карловци („Службени лист општине Сремски Карловци“, број 15/14).

У току израде материјала за рани јавни увид коришћени су и подаци из следећих урбанистичких планова:

- План генералне регулације Сремских Карловаца („Службени лист општине Сремски Карловци“, број 4/16);
- План генералне регулације Сремске Каменице са окружењем („Службени лист Града Новог Сада“, број 32/13);
- План генералне регулације насеља Буковац („Службени лист Града Новог Сада“, број 44/15);
- План детаљне регулације реконструкције, модернизације и изградње двоколосечне пруге Београд-Нови Сад-Суботица-граница Мађарске („Службени лист општина Срема“, број 38/11);
- План детаљне регулације реконструкције, модернизације и изградње двоколосечне пруге Београд - Нови Сад - Суботица - граница Мађарске деоница: Стара Пазова - Нови Сад, на подручју града Новог Сада („Службени лист града Новог Сада“, број 13/12);
- План детаљне регулације реконструкције, модернизације и изградње двоколосечне пруге Београд-Нови Сад-Суботица-граница Мађарске деоница: Стара Пазова-Нови Сад, на подручју општине Сремски Карловци („Службени лист општине Сремски Карловци“ број 17/14).

3. ОПИС ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА, НАЧИН КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА И ОСНОВНИХ ОГРАНИЧЕЊА

Сагледавање постојећег стања природних и створених вредности у оквиру прелиминарне границе обухвата Просторног плана, пружиће основ за валоризацију у даљим фазама израде Просторног плана, као и могућност да се сви утицаји на карактер предела, који је предмет израде Просторног плана, сагледају у потпуности.

3.1. ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ

3.1.1. Карактер предела

Просторним планом је обухваћено комплексно подручје којим симултано доминирају контрастни предеони обрасци шумовитих обронака планинског масива Фрушке горе и широког флувијално-акумулативног рељефа Ковиљско-петроварадинског рита, као једне од најпространијих алувијалних равни средњег тока Дунава. У контактної зони та два доминантна просторна ентитета утврдио се специфични тип предела који чине нуклеуси насеља Петроварадина, Буковца, Сремских Карловаца и Чортановаца, са урбаном матрицом која је прилагођена морфологији ерозивног рељефа и традиционално зависна од свог аграрног залеђа формираног на изузетно плодним обронцима Фрушке горе. Додатан елемент формирању карактера овог подручја представља изражени културно-историјски значај који далеко превазилази размеру просторног обухвата подручја Просторног плана, а истакнут је кроз монументалне архитектонске објекте и колективну меморију, симболички представљену кроз обележена знаменита места.

Имајући у виду целовитост, садржану од материјалних и нематеријалних елемената културног наслеђа, као и биотичких и абиотичких елемената природног наслеђа, подручје Сремских Карловаца се може посматрати као културни предео са више концептуалних аспеката и просторних нивоа. Значај овог подручја је јединствен у погледу увида у ретроспективу историјских процеса насељавања и европеизације балканских народа у оквиру Хабзбуршке монархије и њихове тежње за политичком и верском аутономијом.

Геоморфолошке карактеристике и начин коришћења овог подручја пружају јасан увид у еволуционе процесе прилагођавања и култивисања терена у сврху стварања мреже компактних насеља и продуктивног пољопривредног земљишта. Територија која је изворно формирана под утицајем аграрне рационалности, са једне стране, и вековном динамиком реке Дунав, у целини представља јединствен и вредан феномен.

Формирањем такве територије, у контексту геоморфолошких карактеристика, ширег геостратешког положаја и историјских околности, створили су се услови и потреба за формирањем јединственог урбаног центра формираног око значајних духовних и профаних структура. Сачувана урбана матрица, објекти архитектонског наслеђа и значај институција које се у њима налазе представља непроцењиво сведочанство о културном успону народа овог подручја у XVIII и XIX веку.

Уз увид у процесе развоја културног идентитета, Просторним планом је, пре свега, потребно обезбедити просторну дефиницију „културног предела“ и створити основ за његову афирмацију у простору. С тога се ово подручје Просторним планом сагледава као интеракција просторних елемената који фигурирају у ширем просторном контексту и чији се смисао налази кроз његову интеграцију у образац основних типова предела Фрушке горе, реке Дунав и специфичне карактеристике „Војвођанско-панонско-понунавског макрорегиона“.

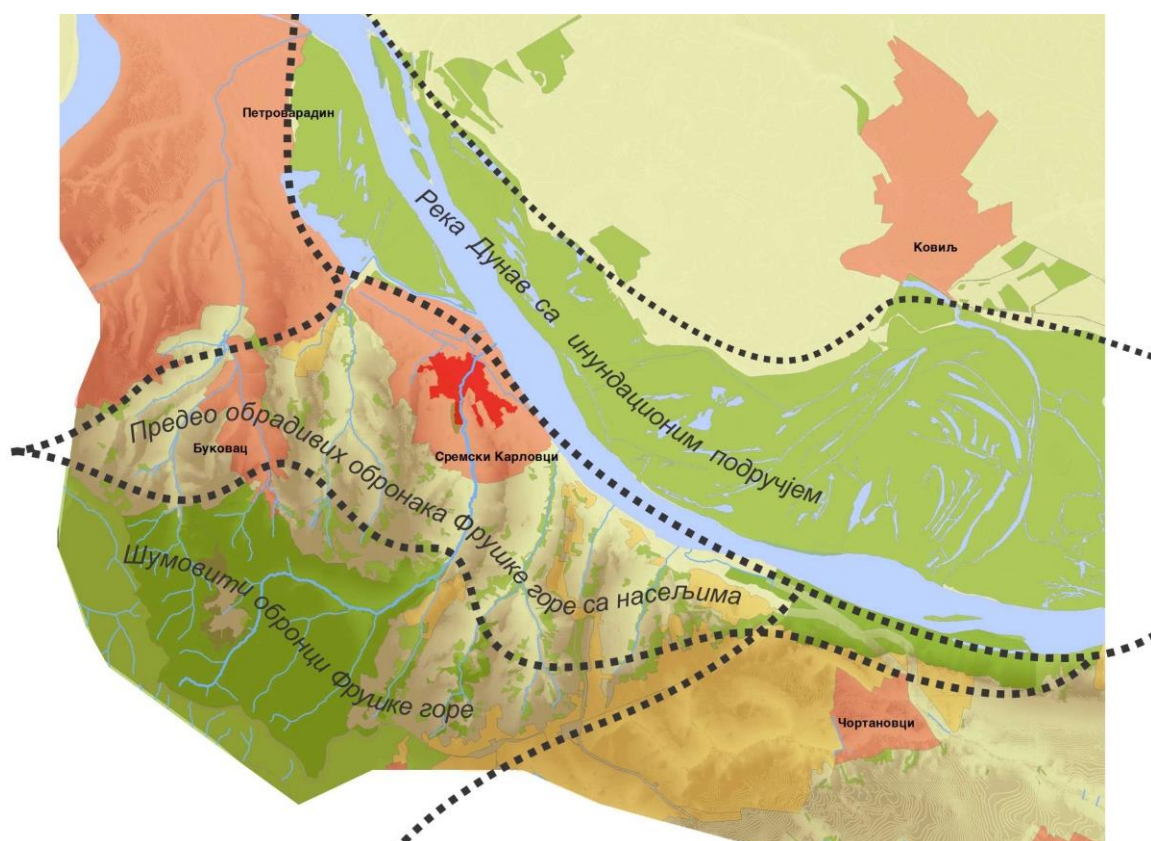

На основу идентификовања, мапирања и класификације културно-историјских, природних и визуелних елемената, која се манифестују у оквирима карактера предела и чине подручје препознатљивим, валоризацијом ће се издвојити просторни обухват посебне намене као основни елемент за детерминацију политике управљања овим простором у смислу спровођења активности којима ће се обезбедити продуктивност, диверзитет, стабилност и интегритет предела.

Карактеризацијом предела (*процесом утврђивања и издвајања предела јединственог карактера*), на подручју сагледавања се прелиминарном анализом идентификују три основна предеона типа, односно препознатљиве шеме предеоних елемената:

1. Река Дунав са својим инундационим подручјем;
2. Висока десна обала Дунава и предео обрадивих обронака Фрушке горе са насељима;
3. Шумовити обронци Фрушке горе.

Сваки од идентификованих типова карактера предела је потребно анализирати у циљу описа структуре, значаја и његове осетљивости. На основу остварених резултата анализе карактера предела формулисаће се концепција, посебни циљеви и приоритети којима ће се ојачати постојећи карактер и функционалност предела или ублажити притисак који негативно утиче на његову функционалност.

Слика 2. Шематски приказ основних предеоних типова у обухвату Просторног плана

Река Дунав са својим инундационим подручјем обухвата јединствени водни простор који поред главног речног тока обухвата и рукавце, аде, баре и мртваје, приречне шуме и шибљаке.

Просторна матрица Дунава, својим континуитетом и повезаношћу, доминантно утиче на композицију структуре овог типа предела. За разлику од наведених предеоних елемената, који су по свом пореклу блиска природним, саставни део матрице чине и мозаично распоређени елементи антропогеног порекла: комплекси аграрних и агрошумских простора, хидротехнички објекти за заштиту од вода, саобраћајна инфраструктура и фрагменти градског зеленила.

Конфигурација структуре овог типа предела припада органској форми коју стварају аде на Дунаву и Ковиљско-петроварадински рит. Интегрална органска форма је једно од главних обележја композиције предеоних елемената овог типа, а његова осетљивост се може изразити кроз нарушавање такве конфигурације која је и носилац диверзитета екосистема. Једна од суштинских карактеристика овог простора је и његова динамичност, односно сезонска променљивост водостаја реке са својим периодичним екстремима.

Композицију **високе десне обале Дунава и предела обрадивих обронака Фрушке горе са насељима Петроварадин, Буковац, Сремски Карловци и Чортановци** чини систем аграрних површина северних обронака Фрушке горе (састављен од винограда, воћњака, ораница и фрагмената агрошумских површина) које се налазе у залеђу насељених места Петроварадин, Буковац, Сремски Карловци и Чортановци. Конфигурација структуре овог предеоног типа условљена је морфологијом терена коју формира **делувијално-пролувијални рељеф** интезивног спирања и јаружања који је, спуштајући се према обалама Дунава, настао у елувијалним процесима. Основну структуру геометрије овог терена формирају релативно кратке линије водотокова који се окомито спуштају од била Фрушке горе према подножју, формирајући јаруге и поточне долине (Роков и Буковачки поток, Селиште, Ешиковачки поток, Липовачки поток и Матеј). У насељима Буковац и Сремски Карловци, која су настала уз токове потока, формирање првих улица било је условљено управо правцима поточних долина. Образац насељавања северних обронака Фрушке горе се сагледава и кроз изражено простирање зона викенд насеља, које карактерише мала густина изграђености на уситњеним парцелама пољопривредног земљишта. Формиране на мрежи атарских путева, између агломерација историјских насеља, викенд зоне, уз мање прекиде, стварају континуалну структуру линијског урбаног простирања од Петроварадина до Чортановаца и тиме представља значајан фактор у компоновању карактера овог типа предела, а и показатељ је нарушеног стања са значајним одступањем од историјске матрице насељавања и начина коришћења овог подручја.

Кохерентност и комплексност елемената који учествују у композицији структуре предела (поточне долине, комплекси аграрних простора винограда и воћњака, агрошумски простори, нуклеуси насеља, викенд насеља), а који су носиоци идентитета, кључни су за формулисање културног предела овог подручја.

Циљни квалитет и степен угрожености овог типа карактера предела се може сагледати кроз низ параметара који би требало да буду у фокусу планских решења:

- Конфигурација структуре грађевинског подручја у смислу односа изграђених и неизграђених зона, густину насељености, начина коришћења, контроле урбаног развоја, карактер панораме насеља и одрживо коришћење отворених, зелених простора;
- Очување аграрних површина винограда и воћњака;
- Континуитет локалних еколошких коридора као носиоца станишта уз водотоке и њихов капацитет да се прошире и оформе континуалну везу између шумских станишта Фрушке горе и акватичних станишта Дунава;
- Структура простирања викенд зона и степен контролисане и усмерене изградње.

Структуру **шумовитих обронака Фрушке горе** чини матрица листопадних шума која доминира композицијом овог типа предела који се простира дуж целог планинског масива Фрушке горе. Хомогена и компактна матрица шума према истоку прелази у мозаичну структуру у којој се смењују комплекси аграрних простора, агрошумски простори, обрадиве површине, воћњаци и виногради који су настали на некадашњем шумском земљишту.

Конфигурацију структуре овог типа предела формира рељеф умереног спирања. Геометрију предела формирају линије потока са релативно слабо израженим карактеристикама бујичних токова.

Стабилност овог типа предела се може изразити површином коју заузима шума и дужином ивице шуме, њеном густином, као и површином агрошумских простора. Шумске површине, као носилац идентитета овог типа предела, указује на могући извор лабилности: стање шума не одговара исходној вегетацији, односно потенцијалу станишта, а самим тим и слика предела губи на вредности.

3.1.2. Природно-географске карактеристике

Геолошке и геоморфолошке карактеристике подручја

На подручју обухвата Просторног плана издвајају се геоморфолошке целине: планинско било (масив) Фрушке горе, суподинске косе и заравни и алувијална равна Дунава (инундационо подручје са алувијалном терасом).

Велика вертикална рашчлањеност рељефа резултат је деловања флувијалне ерозије и денудације у условима сложених тектонских процеса. Алувијална равна Дунава лежи на 76 m надморске висине, а венац Фрушке горе на 480 m. Присутни су облици тектонског, флувијално-ерозивног и флувијално-акумулативног рељефа.

Тектонски рељеф је представљен Фрушом гором, која је формирана деловањем ендегених сила. На северним падинама, хорст Фрушке горе јавља се у виду две тектонске степенице. Два главна раседа, правца запад-исток и југ-север, пресецају се на територији Сремских Карловаца. Док се планинско било издиже, његова северна подгорина се спушта, те је то и главни разлог што је Дунав прибио своје корито непосредно уз суподину Фрушке горе, непрекидно разоравајући њен тектонски рељеф.

Основно обележје ерозивном рељефу дају, поред Дунава, долине главних потока: Роковог, Селиште, Ешиковачког, Липовачког, Матеј и Селиште потока, раздвојене издуженим косама које се степеничasto и одсечима спуштају према алувијалној равни Дунава. Све наведене поточне долине дубоко су рашчланиле северне падине Фрушке горе, док су долине Ешиковачког и Липовачког потока рашчланиле и само било планине.

Најзначајнија је композитна долина Ешиковачког потока, који припада групи највећих водотока на Фрушкој гори. Дужина овог потока износи 9,8 km, а свих токова у његовом сливу 19,8 km. Изворишни делови долине, стрмих страна и великог пада, разбијају венац Стражилова (321 m). На месту њиховог спајања образовано је, подно Бранковог гроба, ерозивно проширење. Након кратког сужења настаје широка долина са пространом алувијалном равни, благо нагнутих страна и 3-4 терасе. Друго кратко сужење јавља се у Сремским Карловцима, а када и њега прође, Ешиковачки поток избија у алувијалну равна Дунава. Долине изворишних кракова почињу на висини од 420 m, док се главна долина завршава на апсолутној висини од 80 m, што представља укупан пад од 340 m. Површина слива износи 15,2 km², а густина речне мреже 1,3 km/km².

Флувијално-акумулативним облицима рељефа припада алувијална равна Дунава и острва Дунава (аде).

Од Петроварадина до Сремских Карловаца Дунав је формирао једну од најпространијих алувијалних равни. Почиње источно од Петроварадина и пружа се, на дужини од око 8 km и ширини од преко 2 km, низводно од Сремских Карловаца. На овом сектору алувијална равна уз реку има висину од 75 m, док се према лесној заравни издиже до висине од 79 m. То је простор који је Дунав у прошлости, пре изградње одбрамбених насипа, редовно плавио. Најинтензивнији геоморфолошки процеси на овом простору су ерозија алувијалне равни, лесне заравни и планинске суподине, клижење тла, ширење алувијалне равни преношењем и нагомилавањем материјала, те стварање ада и рукаваца. Основни правац тока је запад-исток, уз мања одступања.

Дунав на овом делу има просечан пад од 0,05 % и брзину од око 1 m/s, те због малог пада често меандрира и „напада“ час леву, час десну обалу, сужава или проширује алувијалну равн, остављајући за собом рукавце и обалске гредице. Рукавци су углавном засути.

У алувијалној равни се завршавају три поточне долине (Ешиковачки, Селиште и Роков поток) на чијим крајевима су формиране мање плавине. На истом сектору Дунав је формирао и два мања речна острва која су сада спојена са обалом.

Као вид акумулативног рељефа, поред алувијалне равни и острва Дунава, јављају се и лесне насlage које прекривају знатан део територије Сремских Карловаца. То су делови сремско-тителске лесне заравни разбијене речним долинама.

Хидрографске и хидролошке карактеристике

Основна хидрографска карактеристика посматраног подручја је присуство Дунава, који се на овом простору прибија уз суподину Фрушке горе, напуштајући алувијалну равн и меандре са леве стране обале и поткопава десну обалу тока. Кроз простор општине протиче са просечним падом од 42,5 mm/km, а сама река је реципијент вода из фрушкогорских потока, као и сувишних атмосферских вода из самог насеља.

Карактеристични нивои Дунава на профилу код ушћа Ешиковачког потока су:

- средња вода 74,20 mАНВ, и
- стогодишња велика вода 79,04 mАНВ.

За одбрану од великих вода Дунава на десној обали изграђен је одбрамбени насип са две карактеристичне деонице:

- прва деоница од Липовачког до Ешиковачког потока (дужине 1907 m) која је постављена непосредно уз насип железничке пруге, и
- друга деоница од Ешиковачког до Селиштанског потока (дужине 2540 m) која напушта трасу пруге и формира брањену површину од скоро 70 ha. Круна насипа је ширине 6,0 m са надвишењем изнад велике воде од 1,50 m на првој и 1,20 m на другој деоници, односно, средња висина насипа је 5,0 - 6,0 m а кота круне насипа 80,50 mАНВ.

Што се тиче бујичних токова, на ширем подручју су најзначајнији: Ешиковачки поток (једини не пресушује у горњем делу тока и има највеће сливно подручје), Селиштански и Липовачки поток. Кроз урбано подручје Сремских Карловаца протичу Ешиковачки и Дока поток са релативно малим сливом. На ширем подручју нису до данас изведене мере за уређење сливова и корита наведених бујичних токова.

Вишак вода из сливног подручја потока Дока уводи се у ретенциони простор са одговарајућом грађевином и уставом. Регулација дела Ешиковачког потока заснива се на концепцији да се његове воде гравитацијом упуштају у Дунав при свим водостајима, обезбеђује се заштита насеља од стогодишње велике воде потока (око 20 m³/s) при истовременој појави стогодишње велике воде Дунава и осигурава се корито од великих брзина течења при ниским водостајима Дунава. Одбрамбена линија од великих вода изведена је са котом од 79,60 mАНВ на делу од зацевљеног проласка испод пута, пруге и насипа до моста у Прерадовићевој улици, а узводно од моста са котом 80,00 mАНВ.

Концепција одвођења унутрашњих вода са урбаног подручја заснива на подели на воде које се гравитационо уливају у Дунав при свим условима и воде које се, при високим водостајима Дунава, евакуишу пумпањем. У просторном смислу основу чине затворени и отворени канали постављени паралелно са постојећим магистралним путем којима се атмосферске воде са урбанизованог подручја усмеравају кроз пропусте испод пута и пруге у ретенциони простор, односно, ток Дунава. Може се закључити да је градско подручје Сремских Карловаца данас потпуно заштићено од великих вода Дунава, али је проблем уређења бујичних потока и одвођења атмосферских вода са урбаног слива још увек веома изражен.

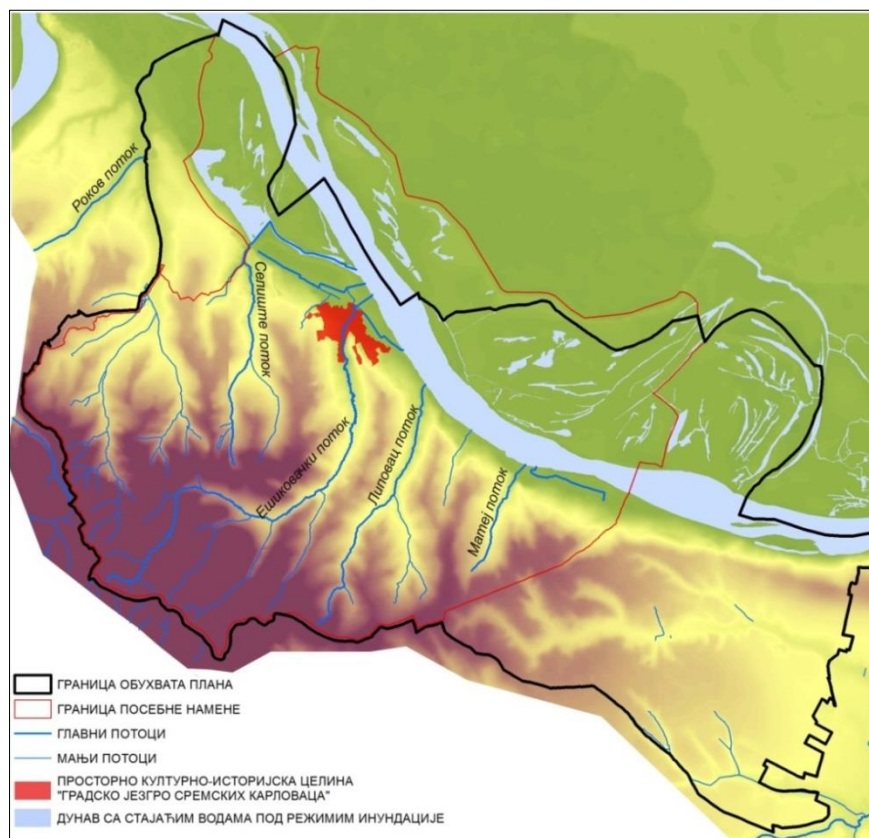

У наредној табели дате су основне физичке и хидрографске карактеристике горе наведених потока.

Табела 2. Основне физичке и хидрографске карактеристике наведених потока

Поток	Површ. слива F(ha)	Обим слива O(km)	Дужина слива Ls(km)	Дужина тока Lt (km)	Надм. висина ушћа Nu (mАНВ)	Надм. висина врха Nv (mАНВ)	Средњи пад слива i (‰)
Селиште	713	11,60	4,80	4,40	78,00	315,00	163,10
Карловци(Дока)	81	5,80	2,00	0,80	75,00	224,00	141,40
Ешиковачки	1 377	20,40	9,80	9,60	76,00	503,80	235,20
Кишова Бара	101	4,80	1,00	-	75,00	202,20	117,40
Липов	814	13,20	5,60	5,40	78,00	328,00	189,60
Матеј	175	6,80	2,00	1,30	78,00	250,00	190,20

Ушћа потока су под директним утицајем Дунава, што при појави високих водостаја и великих протока угрожава терене непосредно уз потоке. Осим тога, и подземне воде су оријентисане према реци што често резултира неконтролисаном изливању вода из прослојака у виду пишtevина.

Слика 3. Бујични токови у обухвату Просторног плана

Климатске карактеристике

Климатске карактеристике су условљене географским положајем, рељефом и висином масива Фрушке горе. По свом географском положају обухваћено подручје одликује се континенталном климом коју карактеришу топла лета и хладне зиме због утицаја струјања ваздушних маса из правца југоистока (кошава) и из централне Европе. Такође, постоји и утицај ваздушних маса са запада и северозапада, односно Атлантског океана, који доноси влажно време. Услед овакве ситуације, обилне падавине се јављају крајем пролећа и почетком лета, док је у јулу и августу време стабилно и суво. На климу датог подручја утичу и микроклиматски елементи који долазе са Дунава и Фрушке горе.

Температура ваздуха, на основу средњих вредности, показује да је најтоплији месец јули са просечном температуром од 21,4°C, а најхладнији месец је јануар са просечном температуром од -1,5°C. Пролеће и јесен у просеку имају сличну температуру која износи 11,7°C.

3.1.3. Природне вредности

3.1.3.1. Природна добра

Према подацима Покрајинског завода за заштиту природе на посматраном подручју налазе се следеће просторне целине од значаја за **очување биолошке разноврсности**:

- заштићена подручја: део Националног парка „Фрушка гора“, СРП „Ковиљско-петроварадински рит“ и споменици природе у Сремским Карловцима: „Дворска башта“, „Црни дуд“, „Дивљи кестен“, „Платан“, „Тиса у парку Патријаршијског двора“, „Два стабла тисе у дворишту Карловачке гимназије“ и „Шимшир“ (који је у поступку укидање статуса заштите);
- подручја планирана за заштиту;
- станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста од националног значаја и
- еколошки коридори.

На подручју обухвата Просторног плана су и евидентирана подручја од међународног значаја за очување биолошке разноврсности.

Заштићена подручја

У границама Просторног плана издваја се подручје Националног парка „Фрушка гора“ (у даљем тексту Национални парк), који је заштићен на основу Закона о националним парковима („Службени гласник РС“, број 84/15) као природно добро I категорије од изузетног значаја за Републику Србију. Национални парк³ у обухвату Просторног плана заузима део Централног масива и три мање просторне целине: Чортановачка шума, Курјаковац 1 и Курјаковац 2, на којима је заступљен тростепени режим заштите.

Национални парк је шумско подручје, уз мањи удео ливадо-степске и шумо-степске вегетације, шибљака и живица. Оно што Фрушку гору чини јединственом и особеном управо је спој шумских, шумо-степских и ливадо-степских станишта. Шуме Фрушке горе су сачињене од великог броја врста дрвећа и грмља. Доминирају сребрнолисна липа, храст китњак, буква и граб.

Највећи део простора у обухвату Просторног плана који припада Националном парку се налази у режиму II степена заштита (највећи део Централног масива и део локалитета Чортановачка шума). У режиму III степена заштите, осим наведених локалитета су и Курјаковац 1 и 2, локалитети на који су проширене границе Националног парка према новом Закону о националним парковима.

У оквиру Централног масива, на Стражилову, налази се локалитет у режиму I степена заштите. То је станиште реликтне термофилне заједнице храстова са грабићем, која представља редак тип станишта у АП Војводини као климарегионална заједница источног дела Фрушке горе, са медитеранским обележјима типа рефугијума.

Поред наведених, основне природне и створене вредности Националног парка су: станишта врста (дивље флоре националног и европског значаја и птица), геолошки локалитети, падине са пропланцима, виноградима и воћњацима и велики број културно - историјских споменика.

3 Извор: Предлог за успостављање заштите природних вредности, у поступку израде Закона о Националном парку „Фрушка гора“, 2015. година

Подручје СРП „Ковиљско-петроварадински рит“ (у даљем тексту: Резерват) представља сложени екосистем са изворним, природним вредностима, које су у одређеној мери у фази нестајања због природне сукцесије и вишедеценијског негативног антропогеног утицаја.

Дунав, са својим режимом вода и честим плављењем, чини овај терен специфичним. Сам Резерват представља скуп рукаваца и остатака ранијих токова Дунава, који у овом делу тока има мали пад, па често меандрира. При високом водостају Дунав је одсецао меандре и претварао их у мртваје. Током времена од њих су формиране плиће депресије између којих се налазе ниска гребенаста узвишења (остаци некадашњих обала Дунава и њихових рукаваца) и веће површине нешто уздигнутијег терена - то су некадашња острва (аде).

Вода, која се приликом поплава акумулира у барама и депресијама, својим комуницирањем кроз канале и рукавце даје основни печат овом подручју и представља један од одлучујућих еколошких фактора у генези педосфере и појављивању биљног и животињског света.

Због промена режима површинских и подземних вода и услед утицаја низа антропогених фактора, дошло је до значајног убрзања процеса природне сукцесије (нестајање мочварних биотопа).

Подручје Резервата угрожено је константним приливом непречишћених вода из насеља, које се уливају у рит или канале који воде до рита. Велики проблем представља и пражњење цистерни са отпадним водама из септичких јама у канале око насеља, што упућује на закључак да је вода Ковиљског рита лошег квалитета и да је оптерећена органским материјама.

Подручја планирана за заштиту: Локалитети Фрушкогорског лесног платоа на североисточним, источним и југоисточним падинама Националног парка, представљају подручја планирана за заштиту. Ова подручја се преко локалних еколошких коридора надовезују на издвојене енклаве Националног парка и на Централни масив, те се на тај начин обезбеђује очување екосистемског диверзитета.

Станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста од националног значаја: Станишта су регистрована на подручју обухвата Просторног плана у бази података Покрајинског завода за заштиту природе у складу са Уредбом о еколошкој мрежи („Службени гласник РС“, број 102/10) и Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС“, бр. 5/10, 47/11 и 32/16).

Идентификовани и евидентирани еколошки коридори су:

- Дунав и његов обалски појас са насипом - еколошки коридор од међународног значаја (утврђен Уредбом о еколошкој мрежи);
- Фрушкогорски потоци са приобалном вегетацијом и остацима ливада и шумарака, међе, живице, шумарци и пољозащитни појасеви, који повезују изолована шумска станишта, као и пашњаци и кошанице између значајних степских станишта у обухвату Просторног плана - евидентирани локални еколошки коридори.

Подручја од међународног значаја за очување биолошке разноврсности су:

- Фрушка гора и Ковиљско - петроварадински рит - подручја од међународног значаја за очување биолошке разноврсности EMERALD мреже;
- Фрушка гора и Ковиљско - петроварадински рит - подручје од међународног значаја за биљке (IPA - Important Plant Area) издвојено међународним пројектом *Plantlife*;
- Фрушка гора, Ковиљски рит и Дунавски лесни одсек - подручја од међународног значаја за птице (IBA - Important Bird Area), издвојено по строгим критеријумима IBA пројекта чији је носилац међународна организација *Bird Life International*;
- Ковиљско - петроварадински рит - подручје уписано на листу Влажних подручја од међународног значаја - Рамсарских подручја, према Рамсарској конвенцији

(Конвенција о очувању и одрживом коришћењу влажних подручја од међународног значаја);

- Фрушка гора - одабрано подручје од међународног значаја за дневне лептире (РВА Prime Butterfly Area).

Подручја значајна за очување геодиверзитета

Подручје Просторног плана се сагледава у оквиру геоморфолошког диверзитета Фрушке горе као јединствени геотип на простору Републике Србије. Многобројни евидентирани геолокалитети иницирали су укључење подручја Фрушке горе у европску и светску листу геопаркова. Вредност објеката геонаслеђа је пре свега научна и образовна, а свакако се истиче и допринос развоју туризма. Ови објекти, формирано током различитих геолошких периода у временском распону од палеозоика до најмлађих геолошких етапа, сведоче о геолошкој историји стварања овог дела Панонске низије.

На подручју обухвата Просторног плана евидентирани су следећи објекти геонаслеђа: локалитет „Буковац“, локалитет „Матеј поток“, локалитет „Карловачка циглана“ и локалитет код циглане „Стражилово“ код Сремских Карловаца.

3.1.3.2. Природни ресурси

Пољопривредно земљиште

У општини Сремски Карловци пољопривредно земљиште заузима највећу површину (око 38 % површине општине). Природни услови (педолошки, климатски, просторни) у великој мери опредељују и усмеравају пољопривреду Сремских Карловаца у правцу даљег развоја виноградарства и воћарства. И поред овако добрих предуслова за развој воћарства и виноградарства у општини Сремски Карловци површине под ратарским културама заузимају око 50% у односу на површину пољопривредног земљишта, док површине под виноградима и воћњацима заузимају нешто више од 23% укупног пољопривредног земљишта.

Подручја у обухвату Просторног плана, а ван општине Сремски Карловци (КО Буковац, КО Чортановци), имају израженији пољопривредни, односно пре свега ратарски карактер, делови КО Петроварадин више представљају део градског подручја, док су Просторним планом обухваћени делови Ковиљско-петроварадинског рита претежно природни пашњаци.

Шуме и шумско земљиште и ловна фауна

Подручје које обухвата Просторни план припада делу Северне шумске области која, према Закону о шумама („Службени гласник РС“ бр. 30/10, 93/12 и 89/15), обухвата поред осталог, Сремско и Јужнобачко шумско подручје и Национални парк „Фрушка гора“.

Сремско и Јужнобачко шумско подручје

Делови Сремског и Јужнобачког шумског подручја која су у обухвату овог Просторног плана, обухватају државне шуме, неуређене државне шуме којима газдују предузећа за газдовање шумама, шуме у државној својини којима су газдовала бивша правна лица у друштвеној својини, као и шуме сопственика.

Највећим површинама под шумама и шумским земљиштем у оквиру Сремског и Јужнобачког шумског подручја газдује ЈП „Војводинашуме“, а мањим површинама ЈП „Воде Војводине“. ЈП „Војводинашуме“ газдују шумама у заштићеним подручјима (СРП „Ковиљско-петроварадински рит“), као и шумама ван заштићених подручја које се налазе у форланду водотока реке Дунав.

ЈП „Воде Војводине“ газдује шумама претежно меких лишћара, које су подигнуте уз одбрамбене насипе и у функцији су њихове заштите.

На простору СРП „Ковиљско-петроварадински рит“ за ступљена је измењена шумска вегетација, коју углавном представља вегетација ритских шума. На нижим теренима заступљене су шумске заједнице врба, на вишим теренима топола аутохтоног и антропогеног порекла, а присутне су у мањој мери и састојине природног порекла које чине храст, јасен и брест. У подрасту се јављају амерички јасен, багрем, купина, трска и бројна приземна флора.

Највећи део површина шума Резервата, обухватају шуме и шумске културе. По пореклу су то вештачки подигнуте, високе и изданаčke шуме. Однос између високих и изданаčkih шума је изузетно повољан, са великим учешћем вештачки подигнутих састојина (клонова тополе и др.), које имају највише привредни значај. По смеси су то углавном чисте састојине. Најзаступљенија је газдинска класа вештачки подигнутих еуро-америчких топола (ЕАТ), затим шуме беле врбе, беле и црне тополе итд.

Национални парк „Фрушка гора“

На простору обухвата Просторног плана, шуме Националног парка „Фрушка гора“ обухватају државне шуме, шуме сопственика на територији Националног парка и шуме у државној својини којима су газдовала бивша правна лица у друштвеној својини. Према Плану развоја шума у Националном парку „Фрушка гора“ за период 2015-2024. године, највећи део Националног парка чини обрасло шумско земљиште.

Све шуме на простору обухвата Просторног плана, а унутар граница Националног парка, сврстане су у наменске целине које имају функцију заштите природних добара и заштиту од ерозије. Преовлађују заштитне шуме, а поједини локалитети су предвиђени као рекреативно-туристичке површине.

У Националном парку доминирају изданаčke састојине, које су у највећој мери очуване, а разређене и девастиране шуме су заступљене у мањој мери. Вегетацију чине мешовите састојине, у којима су заступљени китњак, липа, буква, цер медунац, црни јасен и граб. Чисте изданаčke састојине чине мање површине багрема, а вештачки подигнуте састојине су културе црног и белог бора.

За шуме Централног масива Националног парка на подручју КО Сремски Карловци, карактеристична је распрострањеност шуме храстова и грабића, а на врло ограниченом ареалу у близини Стражилова, јавља се шума китњака са грабићем.

Националном парку припада и издвојена просторна целина: Чортановачка шума на обали Дунава, са мешовитим састојинама различитих храстова (китњака, медунца и цера) са сребрном липом, црним јасеном, трешњом итд. У алувијалним наносима поред Дунава, шуме које више нису у границама Националног парка, су делимично замењене и попуњене културама топола.

Ловна фауна

На подручју обухвата Просторног плана се налазе делови ловишта „Национални парк Фрушка гора“, „Ковиљско-петроварадински рит“ и ловачких удружења.

Ловиште „Национални парк Фрушка гора“ припада „Северносремском“ ловном подручју и дато је на газдовање Јавном предузећу „Национални парк Фрушка гора“. У ловишту се налази сложена и врстама бројна фауна, што је у складу са општим природним, климатским и орографским условима терена, као и разноликом и флористички богатом вегетацијом. Узгој дивљачи на овом подручју поспешује правилно распоређена изворишта воде. Ловиште је брдског типа, са бројним аутохтоним врстама (европски јелен, дивља свиња, срна и зец). У претходном периоду достигнут је економски капацитет гајених врста дивљачи.

На простору СРП „Ковиљско-петроварадински рит“ је установљено ловиште „Ковиљско-петроварадински рит“, којим газдује ЈП „Војводинашуме“, ШГ „Нови Сад“. Ловиште у највећој мери чине шуме и шумско земљиште, а затим пашњаци и ливаде. Основна намена ловишта је узгој, заштита и коришћење ниске дивљачи (зец, фазан, пољске јаребице, препелице и друга перната дивљач) и високе дивљачи (срна и дивља свиња).

Ловишта којима газдују ловачка удружења, а граниче се са ловиштем „Национални парк Фрушка гора“, налазе се на обронцима Фрушке горе. Ова ловишта карактеришу различит рељеф, вегетација и смањени фондови срнеће дивљачи, док је бројност дивљих свиња и појединих предатора осетно повећана.

Од предатора истиче се шакал као нарочито интересантна врста, која шири свој ареал. Ова ловишта пружају добре услове за развој и гајење дивљачи, а опремљена су бројним ловно-техничким и ловно-производним објектима.

Воде и водно земљиште

Водно земљиште у обухвату Просторног плана представљају све површинске воде, баре и мочваре, водозаштитна подручја и захвати, водне акумулације и ретензије. На посматраном подручју се осим дела тока реке Дунав и његовог инундационог подручја, налазе и бројни мањи водотоци на падинама Фрушке горе. Ови брдски потоци се директно или путем изграђених канала, гравитационо уливају у веће водотоке и коначно у Дунав. Већина ових потока врши интензивну дубинску ерозију терена. Најзначајнији потоци су: Роков поток, Селиште, Ешиковачки, Липовачки и Матеј.

Минералне сировине

На основу података из Студије „Геолошки услови рационалног коришћења и заштите простора Фрушке горе“, дат је приказ неметаличних минералних сировина које се експлоатишу на овом простору.

Специфичности Фрушке горе су у томе да се она, као усамљена планина, налази у равничарском делу територије и релативно далеко је од других планина. То условљава да се неке минералне сировине, којих иначе код нас има у изобиљу у другим подручјима, користе као врло рентабилне за локалне потребе.

У њеној грађи учествују многобројне врсте чврстих стена које се могу користити као неметаличне минералне сировине, а којих нема у површинској зони терена равничарског дела територије. Стога се поставља оправдано питање да ли их треба користити или, пак, довозити са удаљенијих подручја.

Цементни лапорци граде релативно широк појас: од потока Думбова на западу, преко Беочина, па до Буковца на истоку. Кречњаци и доломити, тријаске старости, раније су експлоатисани за грађевинске потребе на више локалитета: код Парагова, код *Сремских Карловаца*, Врдника, у Јаску, Малој Ремети, Бешенову и Црвеној кречани.

Сви наведени каменоломи су напуштени и у њима се сада не вади камен. Лес и различите глине се користе у индустрији грађевинске опеке на више локалитета. Најважнији су из циглана у *Ср. Карловцима*, *Петроварадину* и др. Лигнит је регистрован на више места, у оквиру понтских и нарочито палудинских слојева. Појаве су утврђене како на северним тако и на јужним падинама Фрушке горе. На северној страни планине утврђен је лигнит: *на обали Дунава од Чортановаца до Ср. Карловаца*, у Гргетегу, Великој Ремети, Буковцу, Каменици, Лединцима, Черевиху и др. Дубоке термалне воде, а можда и друге изворе геотермалне енергије (иако исти до сада нису регистровани), треба укључити у потенцијалне изворе енергије на посматраном подручју.

У близини обухвата Просторног плана, на локалитету изворишта подземних вода „Бешка 1“, налазе се оверене резерве подземних вода. На овом простору се налазе и одобрени истражни простори Нафтне индустрије Србије а.д. Нови Сад, за извођење детаљних геолошких истраживања нафте, природног гаса и геотермалних вода - истражни простор бр. 5074 Јужна Бачка и бр. 5073 територија Срема.

3.1.4. Културно-историјско наслеђе

За потребе сагледавања културног и историјског наслеђа, материјалних остатака у обухвату Просторног плана, кориштени су:

- подаци из Одлуке о утврђивању непокретних културних добара од изузетног значаја („Службени гласник РС“, број 16/90) и Одлуке о утврђивању граница заштићене околине и мера заштите просторно културно-историјске целине „Градско језгро Сремских Карловаца“, непокретног културног добра од изузетног значаја („Службени гласник РС“, број 12/16);
- прелиминарни подаци, добијени од Републичког завода за заштиту споменика културе Београд за потребе израде материјала за рани јавни увид за подручје обухвата Просторног плана;
- подаци из Просторног плана општине Сремски Карловци („Службени лист општине Сремски Карловци“, број 15/14) и Плана генералне регулације Сремских Карловаца („Службени лист општине Сремски Карловци“, број 4/16);
- подаци са сајта Републичког завода за заштиту споменика културе.

Увидом у доступне податке може се констатовати да се посматрано подручје развијало у континуитету од неолита, захваљујући изванредном географском положају и особинама тла.

Плодно тло на падинама и у подножју Фрушке горе, заједно са Сремским Карловцима и његовим вредним културним наслеђем, представљају значајно сведочанство између амбијенталног наслеђа територије и наслеђа које је створио човек.

Непокретна културна добра од изузетног значаја

На основу Одлуке о утврђивању непокретних културних добара од изузетног значаја („Службени гласник РС“, број 16/90) и Одлуке о утврђивању граница заштићене околине и мера заштите просторно културно-историјске целине „Градско језгро Сремских Карловаца“, непокретног културног добра од изузетног значаја („Службени гласник РС“, број 12/16), у подручју обухвата Просторног плана је једна просторно културно-историјска целина, 27 непокретних културних добара од изузетног значаја, и то: 24 споменика културе и два знаменита места.

Табела 3: Непокретна културна добра од изузетног значаја у подручју обухвата

ПРОСТОРНЕ КУЛТУРНО-ИСТОРИЈСКЕ ЦЕЛИНЕ		МЕСТО	ОПШТИНА / ГРАД
1.	Градско језгро Сремских Карловаца	Ср. Карловци	Просторно културно-историјска целина са заштићеном околином обухвата 87 грађевинских блокова
СПОМЕНИЦИ КУЛТУРЕ		МЕСТО	ОПШТИНА / ГРАД
1.	Трг Бранка Радичевића са: - грађевинама саграђеним рубом трга (објекти на Тргу Бранка Радичевића бр. 2,3,4,5,6,7,9, 11,13,15,17 и у Улици маршала Тита бр. 1); - чесмом на Тргу Бранка Радичевића; - зградом Магистрата; - вратима од кованог гвожђа, кућа бр. 883; - амбијентом апотеке у кући породице Штрасер на Тргу Бранка Радичевића 13; - Саборном црквом; - Патријаршијским двором.	Ср. Карловци	Ср. Карловци
2.	Дом Ангелине Дејановић, Улица митрополита Стратимировића 18;		
3.	Дворац Јосифа Рајачића	Ср. Карловци	Ср. Карловци
4.	Горња црква посвећена Ваведењу Богородице, са Иконостасом	Ср. Карловци	Ср. Карловци
5.	Капела породице Николић на Горњем гробљу на Черату	Ср. Карловци	Ср. Карловци
6.	Два надгробна споменика на Чератском гробљу	Ср. Карловци	Ср. Карловци
7.	Три надгробна споменика на Магарчевом брегу	Ср. Карловци	Ср. Карловци
ЗНАМЕНИТА МЕСТА		МЕСТО	ОПШТИНА / ГРАД
1.	Место битке код Петроварадина 1716.г., Споменик на брду „Везирац“	Петроварадин -обухвата тремеђу Ср. Карловаца, Петроварадина и Буковца	Нови Сад
2.	Место Карловачког мира 1699.г	Ср. Карловци (Капела мира)	Ср. Карловци

Непокретна културна добра од великог значаја

Према прелиминарним подацима добијеним од Републичког завода за заштиту споменика културе, у посматраном подручју су четири непокретна културна добра од великог значаја: два споменика културе, једно археолошко налазиште и једно знаменито место.

Табела 4: Непокретна културна добра од великог значаја у подручју обухвата

СПОМЕНИЦИ КУЛТУРЕ		МЕСТО	ОПШТИНА / ГРАД
1.	Српска православна црква Св. Николе	Чортановци	Инђија
2.	Српска православна црква Вазнесења	Буковац	Нови Сад
ЗНАМЕНИТА МЕСТА		МЕСТО	ОПШТИНА / ГРАД
1.	Гроб Бранка Радичевића на Стражилову	Ср. Карловци	Ср. Карловци
АРХЕОЛОШКА НАЛАЗИШТА		МЕСТО	ОПШТИНА / ГРАД
1.	Михаљевачка шума	Чортановци	Инђија

Остала непокретна културна добра

Према прелиминарним подацима добијеним од Републичког завода за заштиту споменика културе, у подручју обухвата Просторног плана је један споменик културе и једно знаменито место.

Табела 5: Остала непокретна културна добра у подручју обухвата

СПОМЕНИЦИ КУЛТУРЕ		МЕСТО	ОПШТИНА / ГРАД
1.	Римокатоличка црква Марија Снежна на Текијама	Петроварадин	Нови Сад
ЗНАМЕНИТА МЕСТА		МЕСТО	ОПШТИНА / ГРАД
1.	Споменик палим борцима и жртвама фашистичког терора	Чортановци	Инђија

Добра у поступку утврђивања за културно добро

Према прелиминарним подацима добијеним од Републичког завода за заштиту споменика културе, у подручју обухвата Просторног плана се у поступку утврђивања за културно добро налази Комплекс Римокатоличке цркве Св. Рока са Новомајурским гробљем, Крижним путем и Калваријом, КО Петроварадин, Град Нови Сад.

Добра која уживају предходну заштиту

Према прелиминарним подацима добијеним од Републичког завода за заштиту споменика културе, у подручју обухвата Просторног плана се налази 17 градитељских објеката и споменика и спомен обележја који уживају предходну заштиту, и то: пет у КО Буковац, пет у КО Петроварадин и седам у КО Чортановци.

Према Просторном плану општине Сремски Карловци, Плану генералне регулације Сремских Карловаца и према прелиминарним подацима добијеним од Републичког завода за заштиту споменика културе, на подручју обухвата Просторног плана регистровано је 43 археолошких локалитета, и то: 22 у КО Сремски Карловци, 12 у КО Буковац, пет у КО Петроварадин и четири у КО Чортановци, који сведоче о човековом присуству и континуитету коришћења овог подручја.

Према подацима објављеним на порталу Републичког завода за заштиту споменика културе на посматраном подручју налази се археолошки локалитет, који представља део мреже локалитета римског Лимеса („*Provincia pannonia inferior*“, Чортановци, Ad Herculae).

Културно и уметничко стваралаштво

У подручју обухвата Просторног плана, а за потребе развоја културе и уметности и промовисања културног наслеђа, одржавају се манифестације, фестивали и смотре од изузетног значаја за Покрајину и Републику, и то:

- ликовно стваралаштво:
  - ✓ Ликовна колонија Извршног већа Аутономне покрајине Војводине у Чортановцима;
- књижевно стваралаштво:
  - ✓ Бранково коло у Сремским Карловцима;
  - ✓ Међународна књижевна колонија Српског књижевног друштва у Чортановцима;
- часописи за културу и уметност на језицима народа и националних мањина који живе у Покрајини и дечији часописи, на српском језику:
  - ✓ „Кровови“, издавач: Културни центар „Карловачка уметничка радионица“ у Сремским Карловцима.

3.1.5. Становништво

Анализа демографског развоја подручја обухваћеног изразом Просторног плана извршена је на основу званичних статистичких података пописа становништва у периоду 1991-2011. године.

Подручје обухваћено изразом Просторног плана чини у целости општина Сремски Карловци, део општине Инђија (насеље Чортановци) и део Града Новог Сада (насеље Буковац и део насеља Петроварадин). Како се број становника, као званични статистички податак, односи на цело насеље, тако ће из ове анализе изостати део насеља Петроварадин. Сходно томе, у посматраном подручју, у укупно 3 насеља, према попису становништва 2011. године, живи 15023 становника, у 4054 домаћинства.

Табела 6. Укупан број становника

Општина/ град	Насеље	Број становника по методологији пописа 2002. године			Индекс 2011/ 2002	Укупан број домаћинства 2011.год
		1991.г	2002.г	2011.г		
Инђија	Чортановци	1579	2308	2337	101,3	873
Град Нови Сад	Буковац	2892	3585	3936	109,8	1157
Сремски Карловци	Сремски Карловци	7403	8839	8750	99,0	3024
Укупно у обухвату Просторног плана		11874	14732	15023	102,0	4054

У периоду 1991.-2011. године, укупан број становника посматраног подручја повећао се за 26,5% или 3149 лица. Механичка компонента значајно је утицала на кретање укупног броја становника у последњој декади XX века, тако да је 2002. године забележен пораст укупне популације у свим насеља. Између пописа 1991-2002. године дошло је до већег пораста укупног броја становника, односно до повећања популације за 2858 лица, а у периоду 2002.-2011. године, укупан број становника већи је за свега 291 лице. Док је у насељима Чортановци и Буковац забележен блажи раст популације, у Сремским Карловцима је према последњем попису дошло до пада укупног броја становника, што говори да је механичка компонента имала краткотрајан утицај на побољшање виталних карактеристика популације.

3.1.6. Мрежа и функције насеља, функционално урбана подручја

У подручју обухвата Просторног плана се налази општина Сремски Карловци у целости, део општине Инђија (део КО Чортановци) и део Града Нови Сад (КО Буковац и део КО Петроварадин).

Посматрано подручје обухвата три насељена места у целости и делом насељено место Петроварадин. Од обухваћених насеља само су Сремски Карловци локални центар, а Чортановци, Буковац и Петроварадин се према класификацији убрајају у остала насељена места.

У подручју обухвата Просторног плана се налазе:

- 1 (једно) насељено место општине Инђија (Чортановци), у подручју преклапања функционално урбаних подручја – ФУП-ова и то: ФУП центар у категорији европских МЕГА 3-град Београд и ФУП међународног значаја-Нови Сад;
- општина и насељено место Сремски Карловци и два насељена места Града Новог Сада (Буковац и део Петроварадина), у ФУП-у међународног значаја - Нови Сад.

3.1.7. Јавне службе

Имајући у виду величину и карактер насељеног места које се налазе на подручју обухвата Просторног плана, заступљеност јавних служби углавном задовољава потребе становништва. На посматраном подручју, планским документима јединица локалне самоуправе је планирано уређење и изградња постојећих објекте и комплексе јавних служби и изградња недостајућих објеката и комплекса јавних служби (у зависности од потреба локалне заједнице).

3.1.8. Привреда

У подручју обухвата Просторног плана анализом ће бити обухваћена само цела насеља. Пољопривреда је носиоц развоја насеља Чортановци и Буковац. Природни потенцијали и богато културно - историјско наслеђе Сремских Карловаца, уз постојеће производне капацитете и квалификовану радну снагу, нарочито у областима пољопривреде, туризма и угоститељства су неадекватно валоризовани и недовољно искоришћени.

Значајну шансу развоја пољопривреде чини синергија са туризмом кроз пласман производа, ангажовање у руралном и етно-гастрономском туризму, кроз мотивисање младих и др. Потребно је интензивирати производњу у области виноградарства, воћарства, пчеларства и рибарства и створити услове за формирање адекватне и вредностима подручја примерене туристичке понуде.

Пољопривреда: На основу геофизичких и климатских одлика, демографских и организационих потенцијала, издвајају се два основна правца унапређења пољопривредне производње: конвенционална пољопривреда, доминантно заступљена на подручју Војводине, оријентисана на конкурентну производњу основних пољопривредних производа за масовну потрошњу, прехранбену индустрију и извоз; производња хране и пића високе биолошке вредности, познатог географског порекла у системима органске, интегралне и традиционалне пољопривреде.

Традиционални виноградарски рејони и бројна виногорја захтевају свестрану, конзистентну и синхронизовану подршку просторне, аграрне и инвестиционе политике, ради очувања њихових предеоних, туристичких и економских вредности, унапређивањем агротехничких услова узгајања винове лозе, технологије производње вина и маркетинга.

У Сремским Карловцима данас функционишу две задруге, 18 винарија и око стотинак индивидуалних пољопривредних газдинстава.

Шумарство и лов: Привредна функција шума у оквиру Сремског и Јужнобачког шумског подручја је присутна само у наменским целинама у којима се не одвија функција заштите.

У оквиру шума Националног парка „Фрушка гора“, где је основна функција шума заштита, привредна функција се остварује кроз пласман техничког дрвета (тополе, храстова, липе, багрема и букве), пласман огревног дрвета и споредне шумске производње.

На простору СРП „Ковиљско-петроварадински рит“, најзначајнији привредни ефекат је експлоатација вештачки подигнутих састојина врба и ЕА-топола (I-214).

У оквиру „Ловишта Национални парк Фрушка гора“, као производ су најважнији месо дивљачи, одстрел дивљачи (трофејни одстрел) и остале ловно-туристичке услуге. Ловиште и његове смештајне капацитете користе углавном домаћи ловци, а мањим делом и ловци из иностранства. Месо дивљачи се продаје на домаћем и страном тржишту.

Ловиште СРП „Ковиљско-петроварадински рит“ има све предиспозиције за развој високо квалитетног ловног туризма, али је заинтересованост мала због смањеног броја дивљачи и недовољног улагања у ову грану привреде.

Туризам: Подручје обухваћено Просторним планом има значајан степен туристичке атрактивности с обзиром на то да, поред подручја Сремских Карловаца, обухвата и делове Фрушке горе са Националним парком, део Ковиљско-петроварадинског рита, Буковац и Чортановце са Чортановачком шумом. У ширим оквирима, туристичку атрактивност подручја значајно подижу и фрушкогорски манастири, близина Града Новог Сада са својим туристичким потенцијалима и близина аутопута Е-75.

Природне предиспозиције, културно-историјско наслеђе и материјална база су фактори који утичу на развој туризма. За разлику од природних вредности, културне вредности су постигле већу атрактивност и посећеност последњих година.

Активности које се најчешће одвијају на посматраном подручју су:

- организоване посете, односно обиласци Стражилова и културно-историјске целине „Градско језгро Сремских Карловаца“;
- манифестације;

- планинарске активности уз организацију и одржавање система пешачких стаза;
- излетничке и спортско-рекреативне активности.

У погледу туристичких производа/облика туризма, на простору обухвата Просторног плана, заступљени су:

- културни туризам: обиласци културно-историјских споменика, верски туризам, културне и винске руте (Карловачка гимназија, Богословија, Стефанеум, Патријаршијски двор, Магистрат, Капела мира, Завичајни музеј Сремских Карловаца итд.);
- манифестациони туризам: најзначајније традиционалне манифестације (Бранково коло, Карловачки ликовни салон, Карловачка берба грожђа, „Карловачки бисер“ итд.);
- етно-гастрономски (вински) туризам: Фрушкогорско виногорје са Сремским Карловцима као „винским центром“, представља најзначајнији производни рејон квалитетних белих и црвених вина на подручју Војводине и шире. Вински туризам у Сремским Карловцима има значајну заступљеност и налази се на „*Мапи винских путева Србије*“. Такође, његова је препознатљивост и на регионалној, европској и светској енолошкој карти;
- наутички туризам: Дунав представља значајан потенцијал развоја подручја третираног Планом у циљу пружања могућности развоја овог облика туризма. За све туристе изграђена туристичка инфраструктура на Дунаву значи и додатну понуду (изнајмљивање чамаца за обилазак СРП „Ковиљско-петроварадински рит“, пецање, посматрање птица, фотосафари);
- екотуризам: обухвата активности везане за одвијање школе у природи, еколошке кампове, екскурзије, стручне и студијске бораваке за одрасле, посматрање птица као и излетничке и спортско-рекреативне активности (излетиште Стражилово, природна учионица Дворска башта и СРП „Ковиљско-петроварадински рит“, Чортановачка шума);
- рурални туризам: подразумева активности везане за природу и културну баштину, а основни доживљај је упознавање руралног начина живота који спаја културу, авантуру, уметност и занатство (боравак у сеоским домаћинствима, салашима, етно кућама и сл.);
- риболовни и ловни туризам: риболовни туризам се одвија на реци Дунав са центрима у Петроварадину и Чортановцима, док су облици ловног туризма присутни у деловима Ковиљско-петроварадинског рита, и атарима насеља Чортановци, Сремски Карловци и Буковац;
- циклотуризам: У последњих пар година осетно је повећан број туриста који породично или самостално бициклима путују дуж Дунава.

3.1.9. Инфраструктура

3.1.9.1. Саобраћајна инфраструктура

У обухвату Просторног плана егзистирају три вида саобраћаја: путни - друмски, железнички и водни. Путни - друмски саобраћај је основни вид саобраћаја у оквиру овог простора и својим капацитетима задовољава већину захтева за путничким и робним превозом, док се железнички и водни саобраћај користе само повремено, при превозу путника и масовних роба у транзиту.

Путни – друмски саобраћај омогућује доступност и комуникацију предметног простора са окружењем и субрегионима.

Основни саобраћајни капацитети предметног простора у домену путног - друмског саобраћаја су:

- Државни пут IIа реда бр.100 (М-22.1), Хоргош - Суботица - Бачка Топола - Мали Иђош - Србобран - Нови Сад - Сремски Карловци - Инђија - Стара Пазова – Београд, који је и апсорбер свих саобраћајних збивања на овом простору;
- Систем општинских путева: различитог су степена изграђености и омогућују доступност овом простору из свих праваца, као алтернатива државном путу бр.100.

У подручју обухвата Просторног плана налазе се и некатегорисани путеви (приступни и атарски путеви), који су радијалног облика и повезују насеља и садржаје ван њих.

Железнички саобраћај на простору обухвата Просторног плана има тангенцијално пружање, паралелно уз пловни пут реке Дунав, преко магистралне пруге бр. 2 (Е-85) коридор Х, (Београд) - Стара Пазова - Нови Сад – Суботица - државна граница - (Kelebia).

Стање капацитета железничког саобраћаја на овом простору је на релативно ниском техничко-технолошком нивоу (неопходна је реконструкција, модернизација), што је један од разлога слабог коришћења овог вида саобраћаја у извршењу транспортног рада.

Водни саобраћај на простору обухваћеном Просторним планом заступљен је преко међународног пловног пута реке Дунав са релативно квалитетним (просторно и инфраструктурно) прихватним - манипулативним и превозним капацитетима.

Ваздушни даљински саобраћај за потребе овог подручја се одвија преко аеродрома „Никола Тесла Београд“ (за путнички и карго саобраћај, налази се ван посматраног обухвата), који у потпуности задовољава садашње обиме захтева.

На основу саобраћајних анализа може се закључити да **саобраћајна инфраструктура** (путно-друмски, железнички и водни саобраћај) у оквиру овог простора даје добре основе за надоградњу, реконструкцију, чиме би се омогућио брз и лак приступ овом подручју из више праваца, на нивоу вишег комфора и саобраћајне услуге, као и брзе и лаке комуникације.

3.1.9.2. Водна и комунална инфраструктура

Снабдевање водом: Сремски Карловци су се снабдевали водом из локалног водовода и каптирних извора до 1974. године када су прикључени на систем градског водовода Новог Сада. Веза је извршена преко доводника дужине 7,2 km. Водоводна мрежа има укупну дужину око 32 km. Изграђена су два нова резервоара: „Дока“ (146 m³АНВ, 2 x 500 m³) и „Сремски Карловци“ (197 m³АНВ, 2 x 300 m³), а мрежом је покривено је скоро 95 % насеља.

Насеља Буковац и део Петроварадина који су обухваћени овим Просторним планом, водом се снабдевају из водоводне мреже Новог Сада, а насеље Чортановци из сопственог система.

Одвођење отпадних вода: До 1982. године у Сремским Карловцима је постојао само мали део фекалне канализације која се код Гимназије уливала у канализацију атмосферских вода; крајњи реципијент били су Жагерова и Кишова бара. У периоду 1983 - 1988 изграђени су основни делови система као што су: колектори, црпна станица и већи део уличне канализације. Отпадне воде се одводе сепаратним затвореним канализационим системом формираним у два независна дела: систем виших и систем нижих делова терена. Оба дела су повезана са црпном станицом и, зависно од водостаја Дунава, врши се гравитационо отицање или препумпавање отпадних вода. Буковац и део Петроварадина као и Чортановци, одвођење отпадних вода решавају путем септичких јама.

Одвођење атмосферских вода: Засебан систем одвођења атмосферских вода је развијен у ограниченом обиму (укупна дужина око 1,1 km) само у најнижим деловима насеља Сремски Карловци, ка којима се површински сливају воде из виших делова. Како је количина воде која треба да се прихвати у центру вишеструко већа од могућности система, на нижим деловима по правилу долази до плављења саобраћајница и пратећих површина. Атмосферска вода се до недавно сливала или процеђивала у Жагерову и Кишову бару, што је представљало хигијенски проблем услед мешања атмосферских и отпадних вода. Током 1998. године делимично је изведено прихватање атмосферских вода и пребацивање у нову ретензију формирану између железничке пруге и одбрамбеног насипа, испуштање у Дунав гравитационо или преко мобилног пумпног постројења.

У Буковцу, Петроварадину и Чортановцима, одвођење сувишних атмосферских вода решено је отвореним каналима положеним уз уличне саобраћајнице са улима у најближе реципијенте.

3.1.9.3. Енергетска инфраструктура

Електроенергетска инфраструктура

Сви потрошачи у обухвату Просторног плана, како постојећи садржаји ван насеља, тако и насеља, покривени су дистрибутивном мрежом и објектима за снабдевање електричном енергијом.

Напајање електричном енергијом обезбеђено је из трансформаторске станице 110/20 „Нови Сад 6“, снаге 2x31,5 MVA.

Дистрибутивна мрежа обухвата електроенергетску мрежу напонског нивоа до 110 kV, односно мрежу 10 kV и 20 kV, ТС 20/0,4 kV, ТС 35/20/10 kV и 110/x kV.

Покривеност простора је обезбеђена, али не и потребна сигурност и квалитет снабдевања електричном енергијом.

Табела 7. Списак водова преносне мреже на подручју Просторног плана

ДВ 110 kV						
1	104/6	ТС Нови Сад 6-Инђија	20,753	Ал/Че 150/25	1960	1996
2	104/7	Нови Сад 1-Нови Сад 6	25,392	Ал/Че 240/40	1975	

Основна карактеристика свих делова енергетског система је технолошка застарелост, ниска енергетска ефикасност, веома неповољно стање са становишта заштите животне средине, нерационално коришћење енергије и заостајање у енергетским индикаторима за чланицама ЕУ и земљама у окружењу.

Термоенергетска инфраструктура

На простору обухвата Просторног плана постоји изграђена гасоводна инфраструктура. Гасификована су сва насељена места у обухвату Просторног плана. Даљи развој гасоводне инфраструктуре на овом простору се своди на проширење постојеће гасоводне мреже ради прикључења нових потрошача, као и одржавање постојеће гасоводне мреже ради безбедног и стабилног снабдевања потрошача.

За снабдевање гасом насеља Сремски Карловци изграђен је транспортни гасовод РГ-02-09 до ГМРС „Сремски Карловци“ и дистрибутивна гасна мрежа у насељу. За снабдевање гасом насеља Петроварадин изграђен је дистрибутивни гасовод до ГМРС „Петроварадин“ и дистрибутивна гасна мрежа у насељу.

За снабдевање гасом насеља Буковац изграђен је дистрибутивни гасовод до ГМРС „Буковац“ и дистрибутивна гасна мрежа у насељу. За снабдевање гасом насеља Чортановци изграђен је дистрибутивни гасовод до МРС „Чортановци“ и дистрибутивна гасна мрежа у насељу.

Обновљиви извори енергије

На простору обухвата Просторног плана за сада не постоји организовано коришћење овог ресурса већих размера, осим коришћења соларне енергије за производњу топлотне и електричне енергије за сопствене потребе.

Енергетска ефикасност

Ниска енергетска ефикасност је карактеристика целокупног енергетског преносног и дистрибутивног система, као и целокупне секторске потрошње и нерационалне потрошње енергената.

3.1.9.4. Електронска комуникациона инфраструктура

Развој електронског комуникационог система на подручју обухвата Просторног плана се реализује у складу са Генералним плановима електронске комуникационе мреже надлежних предузећа. Изграђени су нови капацитети уз главне и саобраћајне правце нижег ранга, све до општинских. Као главни преносни медиј, поред постојећих спојних кабловских веза коришћен је оптички кабл. У протеклом периоду су обезбеђени савремени дигитални комутациони системи, чиме је постигнуто знатно повећање капацитета мреже, обезбеђење високог квалитета, поузданости и расположивости, као и увођење савремених електронских комуникационих услуга (широкопојасни сервиси). На већем делу простора путем радио преноса, мањим делом оптичким кабловима, уведене су услуге мобилних комуникација, изградњом радио-релејних и базних радио-станица.

Простор је у целости покривен радиодифузним системом путем радио-релејних репетитора и емисионих радио-станица.

3.1.10. Стање животне средине

Квалитет животне средине у општини Сремски Карловци је делимично угрожен због неадекватне комуналне опремљености и релативно неповољних природних и новостворених услова.

Водоснабдевање је обезбеђено у већем делу насеља из регионалног новосадског водоводног система. Отпадне воде из Сремских Карловаца су комуналног типа и не пречишћавају се. Црпна станица за отпадне воде је у веома лошем стању. Одвођење атмосферских вода се не врши правилно у већем делу насеља, што угрожава земљиште, као природни ресурс и изазива ерозију.

На територији општине Сремски Карловци је изражена ерозија у долинама потока, који имају бујични карактер и на којима није урађена регулација корита.

Стражиловачки поток је загађен бацањем чврстог отпада у његов водоток и изливањем канализације и септичких јама. Квалитет воде Дунава је веома променљив и подложен је утицају загађења из Новог Сада који се налази узводно и веома близу.

На подручју Сремских Карловаца се појављују и клизишта, посебно у југоисточном делу. Насеље није угрожено од високих вода Дунава јер је изграђен одбрамбени насип, али још увек постоји проблем одвођења вода од бујичних потока и атмосферских вода.

Земљиште као природни ресурс је угрожено неуређеним депонијама и неконтролисаним применом хемијских средстава заштите у пољопривреди. Загађењу тешким металима су посебно изложени СРП „Ковиљско-петроварадински рит“ и Стражилово.

Дуж леве обале Дунава насип није подигнут. Ова мера је дефинисана Уредбом ради повезивања водених токова у оквиру СРП „Ковиљско-петроварадински рит“, а у циљу очувања заштићене природне средине.

Ваздух, као природни ресурс, делимично је угрожен издувним гасовима дуж прометних саобраћајница (посебно ДП бр. 100 - магистрални пут М - 22.1) и формирањем дивљих депонија, које представљају деградационе пунктове животне средине, посебно у току лета.

На преосталом подручју обухвата Просторног плана, на основу анализираних података из ППППН СРП „Ковиљско-петроварадински рит“ и од Градске управе за заштиту животне средине Града Новог Сада, види се да је праћење квалитета ваздуха у претходним годинама вршено на два локалитета у Петроварадину до 2012. године. На основу добијених резултата може се закључити да није било значајнијих прекорачења дозвољених вредности загађујућих супстанци, осим повремено чађи и ксилена.

3.1.11. Елементарне непогоде и акцидентне ситуације

Елементарне непогоде

Деловање, проглашавање и управљање ванредним ситуацијама установљени су Законом о ванредним ситуацијама. Одредбе овог Закона односе се, поред осталог, и на успостављање адекватних одговора на ванредне ситуације које су узроковане елементарним непогодама, техничко-технолошким несрећама–удесима и катастрофама. Елементарне непогоде које могу угрозити подручје обухваћено Просторним планом су: поплавне спољне и унутрашње воде, олујни ветар, град, суша, снежни нанос, нагомилавање леда на водотоцима, пожар, земљотреси, бујице, поплаве, атмосферске непогоде, одроњавање и клизање земљишта, пожари, експлозије и ерупције нафте и гаса и др.

Насеља у обухвату Просторног плана су заштићена од великих вода Дунава, док радне зоне (постојећа и планирана) могу бити угрожене, јер изграђени одбрамбени насип и висока обала штите само насеља од поплава. Проблем уређења бујичних потока и одвођења атмосферских вода са урбаног слива још увек је веома изражен. Најзначајнији бујични токови су Ешиковачки, Дока поток (привременог карактера), Селиштански и Липовачки поток. Ушћа ових потока су под директним утицајем Дунава, што при појави високих водостаја и великих протока угрожава терене непосредно уз потоке.

Количина падавина је често недовољна или неповољног распореда, како по годинама тако и у току године, што проузрокује сушу мањег или већег интензитета. Суша је углавном изражена у јулу и августу, када су и највеће потребе биљака за водом, те је најефикаснија мера заштите од суше примена наводњавања.

Специфичан проблем представљају клизишта, терени релативно слабије носивости у периодима повећаних падавина или у деловима насеља где није адекватно регулисано одвођење вода. Ризик од клизишта се односи на могуће материјалне штете, као и могућност угрожавања живота људи. Подручје десне долиנסке стране Дунава највише је угрожено клизањем земљишта, тзв. дунавски тип клизишта, тако да је одређени део овог простора угрожен овим природним процесом.

Клизишта су евидентирана и у насељима (где постоји опасност да се угрозе непокретна културна добра), а најугроженији део је источни део Сремских Карловаца, шире подручје Липовца и део од циглане „Стражилово“ према Чортановцима, као и насеље Буковац.

У циљу санације клизишта потребно је, између осталог, урадити одговарајућу пројектну документацију (за оне делове за које није урађена) и у складу са истом извести адекватне грађевинске радове.

На основу сеизмичке рејонизације Републике Србије на обухваћеном подручју утврђен је земљотрес јачине VII-VIII степени, за повратни повратни период од 475 година. У односу на структуру и тип објекта, дефинисане су класе повредивости, односно очекиване деформације. У смислу интензитета и очекиваних последица сматра се да ће се за VII степен манифестовати „силан земљотрес“, а за VIII „штетан земљотрес“.

На подручју обухвата Просторног плана заступљени су ветрови из различитих праваца: источног (односно југоисточног) тј. кошавског ветра са једне стране, и западног (односно северозападног) ветра, који представља струјање са Атлантика према евроазијском копну, са друге стране. Најчешћи ветрови имају истовремено и највеће средње брзине из одређеног правца. Средње брзине ветрова крећу се у дијапазону од 1,7 m/s до 3,2 m/s. Основне мере заштите од ветра су дендролошке мере које су планиране као ветрозаштитни појасеви уз саобраћајнице и канале.

Под утицајем јаког ветра, у зимском периоду године може доћи до стварања снежних наноса, што негативно утиче на безбедност саобраћаја.

Појава града је чешћа и интензивнија у летњем периоду, а штете се највише одражавају на пољопривредним културама које су у том периоду и најосетљивије. Заштита од града се обезбеђује противградним станицама.

Заштита објеката од атмосферског пражњења обезбеђује се извођењем громобранске инсталације у складу са одговарајућом законском регулативом.

Могућност настанка пожара је већа у урбаним срединама – већа насељена места и градови који имају развијенију привреду, већу густину насељености, производне објекте и складишта робе и материјала са веома високим пожарним оптерећењем и сл. На угроженост од пожара у обухвату Просторног плана највише утиче велики проценат изграђености као и некавалитетан материјал, који је коришћен нарочито за изградњу помоћних објеката. Могућа појава пожара је и на пољопривредним парцелама, због држања запаљивих пољопривредних усева у летњим месецима. Опасност од пожара постоји и на инсталацијама нафте и нафтних деривата за дистрибуцију и промет запаљивих течности. На подручју НП „Фрушка гора“ опасност од пожара је присутна нарочито у летњим месецима, када је број посетилаца (излетника) већи, а самим тим и могућност појаве пожара израженија, нарочито због непажње. С обзиром да шуме НП „Фрушка гора“ чине углавном лишћари, а да изразито осетљивих засада, као што су четинари, има у малом проценту, овај шумски комплекс се сматра за мање осетљив за развој великих пожара од шума у којима преовлађују четинари.

Техничко технолошке несреће – удеси

На утврђивање концепције просторног развоја утичу постојеће делатности са присутним факторима ризика, угроженост простора природним непогодама и функционална намена простора. Планирање намене и садржаја простора и имплементација мера превенције има за циљ спречавање или смањивање вероватноће настанка удеса и могућих последица, а организују се и спроводе на основу процене ризика и последица од удеса.

Према подацима из Студије просторне диференцијације животне средине на територији АПВ у циљу идентификације најугроженијих локалитета на подручју обухвата Просторног плана у Сремским Карловцима постоји једно СЕВЕСО постројење нижег реда „Нестро Дунав“.

У складу са Законом о заштити животне средине и Правилником о садржини политике превенције удеса и садржини и методологији израде Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса („Службени гласник РС“, број 41/10) прописана је повредива зона, као простор у оквиру кога опасне материје ослобођене у току удеса могу бити у концентрацијама дефинисаним као концентрације од значаја, која чини 1000 m од границе локације СЕВЕСО постројења у којој би требало спроводити ограничене активности, односно водити рачуна да не дође до синергетских негативних утицаја са другим сличним постројењима у случају акцидента.

Слика 4. Положај СЕВЕСО постројења, депоније комуналног отпада и неуређених депонија

3.2. НАЧИН КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА

За потребе анализе начина коришћења простора за подручје Просторног плана коришћени су подаци из донетих планских докумената (просторни планови подручја посебне намене и плански документи чије је доношење у надлежности јединице локалне самоуправе: просторни план општине/града, урбанистички планови), који су донети у различитим временским периодима. Донетим планским документима дефинисана је планска намена земљишта (пољопривредно, шумско, водно и грађевинско земљиште). Поједина планска решења нису реализована у целости, а од неких се одустало због нових законских ограничења или ограничења у простору. Подаци из планских докумената нису усаглашени са подацима Републичког геодетског завода. Евидентиран је и проблем неформалне градње који је посебно изражен на периферијама насеља, у викенд зонама и уз поједине саобраћајне токове.

Шумско земљиште

Површине под шумама и шумским земљиштем у обухвату Просторног плана се највећим делом налазе у оквиру Националног парка и СРП „Ковиљско-петроварадински рит“.

У приобаљу Дунава и на југоисточним и североисточним падинама Фрушке горе, налазе се издвојени локалитети под шумама и шумским земљиштем. Мањи део шума ван Националног парка је предвиђен за враћање манастирима у поступку реституције. Шумско земљиште на посматраном подручју је у највећој мери обрасло шумом и шумским културама.

На шумском земљишту се налазе објекти у функцији шумске привреде, шумски путеви, ловно производни и ловно технички објекти. На појединим локалитетима има и нелегално подигнутих објеката (најчешће су то куће за одмор).

Пољопривредно земљиште

Природни услови (педолошки, климатски, просторни) у великој мери опредељују и усмеравају пољопривредну делатност подручја обухвата Просторног плана у правцу даљег развоја виноградарства и воћарства. Ако се томе дода да традиција ове делатности траје у континуитету преко два миленијума, у будућности се може очекивати да воћарство и виноградарство буду водеће гране пољопривреде на овом подручју.

Поред добрих предуслова за развој воћарства и виноградарства, под воћњацима и виноградима је свега око 12% површине општине Сремски Карловци. Остало пољопривредно земљиште је под ратарским културама, ливадама и пашњацима.

Тренд који је у току указује на повећано интересовање за гајење воћарско-виноградских култура. Планира се да се чак око 80% пољопривредног земљишта постепено преведе у ову намену. Остало пољопривредно земљиште је намењено ратарско-повртарским културама, ливадама и пашњацима. Ван општине Сремски Карловци, а у посматраном подручју, воћарство и виноградарство је мање заступљено.

Водно земљиште

Водно земљиште, површине на којима стално или повремено има воде, утиче на формирање посебних хидролошких, геоморфолошких и биолошких односа, који се одражавају на акватични и приобални екосистем. Ово земљиште је елемент простора од изузетне важности коме се мора посветити посебна пажња интегралним решавањем проблема коришћења и заштите вода, уређења водних режима и одбране од поплава.

Коришћење, уређење и изградња приобаља Дунава, у смислу коришћења реке као пловног пута, регулисано је ППППН међународног водног пута Е-80 - Дунав (Паневропски коридор VII). Коришћење и уређење СРП „Ковиљско-петроварадински рит“, који представља скуп рукаваца и остатака ранијих токова Дунава, регулисано је ППППН СРП „Ковиљско-петроварадински рит“. Приобално земљиште, појас непосредно уз корито за велику воду водотока, у складу са Законом о водама служи за одржавање заштитних објеката и корита за велику воду и обављању других активности које се односе на управљање водама. Међутим, на приобалном земљишту има и нелегално подигнутих објеката, а највећи број ових објеката је у функцији кућа за одмор.

Водно земљиште, осим реке Дунав и његовог инундационог подручја, чине и потоци на падинама Фрушке горе, који врше интензивну дубинску ерозију терена. У грађевинском подручју насеља они нису на адекватан начин заштићени од дивље градње уз њихове обале, а сами потоци нису уређени као еколошки коридори, нису у потпуности спроведене мере заштите од могућих бујичних токова. Потоци нису до сада посматрани као пешачки/бициклически коридори - веза Фрушке горе и Дунава.

Грађевинско земљиште

У обухвату Просторног плана грађевинско земљиште је дефинисано у оквиру:

- грађевинских подручја насеља: Буковац, Сремски Карловци и Чортановци и делу грађевинског подручја Града Нови Сад (део насеља Петроварадин и Сремска Каменица);
- површина за стално и повремено становање (зоне кућа за одмор и рекреацију, неформална насеља и сл.);
- површина за туристичко-рекреативне и остале намене: туристички локалитети (споменици културе, споменици и спомен обележја) и туристичке делатности (рекреативне и спортске делатности, здравствене и социјалне делатности);
- површина за производњу, складиштење, пословање;
- површина за техничку и комуналну инфраструктуру и специјалне намене.

У Националном парку „Фрушка гора“ постоје туристички локалитети, са туристичко-угоститељским садржајима који нису дефинисани као грађевинско земљиште.

3.3. ОСНОВНА ОГРАНИЧЕЊА КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА

Основна ограничења у коришћењу простора односе се на усклађивање активности на шумском, пољопривредном, водном и грађевинском земљишту са прописима чији циљ је очување предеоног диверзитета и вредности и мерама којима се уређује културно наслеђе, заштита природних добара (очување биодиверзитета и геодиверзитета) и животне средине, као носилаца карактера предела подручја.

Заштита непокретних културних добара и њихове заштићене околине, односно добара која уживају претходну заштиту обезбеђује се и на основу прописа о планирању и уређењу простора, изградњи објеката и заштити животне средине, а који представљају ограничења у коришћењу простора.

Одлуком о утврђивању граница заштићене околине и мера заштите просторно културно-историјске целине „Градско језгро Сремских Карловаца“, непокретног културног добра од изузетног значаја, утврђена је просторно културно-историјска целина (ПКИЦ) и њена заштићена околина. Основна ограничења у коришћењу наведеног простора су дата кроз опште и посебне мере заштите у ПКИЦ и њеној заштићеној околини.

У односу на природна добра, основна ограничења у коришћењу простора су дата кроз мере заштите природе, прописане за: заштићена подручја, подручја планирана за заштиту, станишта заштићених и строго заштићених врста и еколошке коридоре (као и за заштитне зоне станишта и коридора). Законом о националним парковима утврђена су и просторно дефинисана ограничења на подручју Националног парка која се односе на коришћење простора, дефинисањем режима заштите, који се утврђују и Планом управљања за Национални парк. За сваки режим заштите су дате мере заштите са одговарајућим забранама и ограничењима радова и активности. На подручју СРП „Ковиљско-петроварадински рит“, Уредбом о проглашењу утврђен је тростепени режим заштите за просторно дефинисане локалитете, ограничења и дозвољене активности.

Остала ограничења у коришћењу простора (зоне контролисане, ограничене или зоне забране градње) односе се на:

- заштитни појас линијске инфраструктуре (заштитни појас: јавних путева, заштитни пружни појас, зоне заштите: одбрамбених насипа, надземних високонапонских водова, електронских комуникационих система, термоенергетске инфраструктуре);
- инфраструктурне објекте, комплексе и површине (зона заштите потока, изворишта водоснабдевања и др.);
- комплекса посебне намене (зоне контролисане, ограничене и забрањене градње око објеката специјалне намене – војних објеката);
- постројења чија је делатност везана за манипулацију опасним материјама која представљају потенцијалну опасност у смислу узроковања ванредних догађаја са негативним последицама по животну средину и подлежу обавезама Севесо II директиве ЕУ;
- дефинисање повредивих зона око објеката са повећаним ризиком од хемијског удеса, у складу са важећим прописима, у којој се могу испољити ефекти удеса, а прописани су и одређени услови у контексту заштите животне средине.

4. ОПШТИ ЦИЉЕВИ ИЗРАДЕ ПЛАНА

Општи циљ израде Просторног плана је валоризација посматраног подручја и дефинисање Културног предела Сремских Карловаца и кроз планска решења заштите, уређења и развоја обезбеди одрживо управљање подручјем посебне намене. Управљање ће подразумевати очување изворних одлика, идентитета и диверзитета предела кроз препознавање вредности карактера типова предела, јачање њихове структуре и ублажавање утицаја који нарушавају њихову стабилности.

Компаративном анализом елемената који учествују у формирању карактера културног предела ће се коначно утврдити граница обухвата Просторног плана и утврдити подручје посебне намене које ће бити дефинисано као Културни предео Сремски Карловци. Планом је неопходно обезбедити основне смернице предеоне политике у смислу дефинисања стратегије и смерница које ће омогућити предузимање мера у циљу заштите оних елемената који су важни са аспекта очувања вредности карактера предела, односно оних карактеристика које чине локални идентитет.

Оперативне активности везане за управљање пределом као носиоцем локалног и регионалног идентитета, односиће се на поступке који ће обезбедити редовно одржавање карактера предела са циљем усмеравања и усклађивања промена изазваних друштвеним активностима и процесима у животној средини. Дефинисањем подручја Културног предела Сремски Карловци, као необновљивог ресурса, његових предеоних целина и подцелина, очувањем визуелног, структуралног и функционалног интегритета подручја, заштитом културних и природних вредности и амбијенталних целина и њиховог одрживог коришћења, стећи ће се услови за јачање регионалног идентитета подручја посебне намене, његову презентацију и коришћење у функцији одрживог туризма, рекреације, едукације и других комплементарних активности.

У области **заштите и презентације природног и културног наслеђа и предела** циљеви су:

- подстицање локалног развоја дефинисањем стратегије управљања и руковођења природним наслеђем и културним наслеђем и пејзажем и адекватним коришћењем расположивих ресурса;
- унапређење и побољшање општих еколошких услова у заштићеним подручјима, посебно на простору Националног парка и СРП „Ковиљско-петроварадински рит“ и стварање услова за њихов развој у складу са условима заштите;
- обезбеђење планских услова за одрживи развој подручја који ће у потпуности бити интегрисани са конзервацијом наслеђа и заштитом животне средине;
- заштита културног наслеђа, начину уређење његове заштићене околине и контактеног подручја, придружити и заштиту и презентацију нематеријалног наслеђа, као интегралног дела градитељског наслеђа и природног амбијента, ради дефинисања културног предела;
- успостављање локалног и регионалног идентитета у складу са европским стандардима заштите где је културно наслеђе развојни ресурс.

У области **заштите и коришћења природних ресурса** циљеви су:

- стварање услова за преусмеравање коришћења пољоприведног земљишта од интензивне ратарске производње, ка оним видовима који су усклађени са рељефом и педолошким могућностима;
- унапређење стања ловишта и популације крупне и ситне дивљачи;
- газдовање шумама и шумским земљиштем у складу са одрживим развојем, еколошким принципима и условима заштите природних добара;
- заштита подземних и површинских вода;
- рационално коришћење свих вода (каптаже извора, разни типови бунара или друге техничке грађевине) у складу са законском регулативом, што подразумева експлоатацију само динамичких резерви воде, односно експлоатацију обновљивих количина воде; дефицит водног ресурса надокнађује се инфилтрацијом падавина, подземним и површинским дотицајем;

- заштита подземних вода од антропогених утицаја што подразумева низ мера и активности којима би се пратила и оцењивала изложеност деградацији система површинских и подземних вода по сливовима, и то организованим и сталним праћењем појава и активности (мониторинг);
- санација и рекултивација површинских копова минералних сировина након завршене експлоатације.

За потребе **демографско-социјалног и привредног развоја** подручја циљеви су:

- успоравање негативних тенденција и спречавање погоршања виталних карактеристика популације;
- планирање јавних служби чија ће сврха бити управљање, заштита и презентација културног предела, заштићених подручја, културне и природне баштине;
- остварење производних резултата уз очување осетљивог еко-система и усклађивање активности у области пољопривреде са принципима одрживог развоја;
- афирмација Сремских Карловаца као привредног и туристичког центра Фрушке горе правилним усмеравањем развоја индивидуалног сектора и уз сарадњу са научним институцијама у овој области пољопривреде;
- стварање кластера виноградарства и воћарства тј., повезивање саме производње грожда и вина, воћа и ракије са подрумарством, стимулисањем ревитализације и отварања за јавност старих карловачких подрума;
- повезивање укупне виноградарске производње и винарства са терцијарним делатностима, нарочито туризмом, у циљу што брже валоризације производње и обезбеђења подстицаја за њен даљи развој и напредак;
- развој шумарства и ловства у складу са условима заштите природе;
- остваривање концепта одрживог развоја туризма, што подразумева минималан утицај на животну средину и локалну културу, приходе од туризма, нова радна места и заштиту локалних екосистема;
- подизање квалитета и повећање обима и разноврсности туристичке понуде у односу на потенцијале са једне и циљна тржишта са друге стране;
- постављање туристичке саобраћајне и информативне сигнализације и побољшање информисаности туриста, унапређење бициклистичке инфраструктуре, повећање туристичке конкурентности сеоских газдинстава и руралних туристичких услуга.

За потребе **развоја инфраструктурних система и заштите животне средине** циљеви су:

- стварање услова за развој саобраћаја за потребе привредног развоја подручја,
- коришћење геосаобраћајног положаја подручја за афирмацију и развој туризма (наутичког), преко платформе мултимодалног транспорта (пут – пруга - пловни пут);
- побољшање снабдевања водом свих корисника, комплетирање система за одвођење отпадних вода, пречишћавање отпадних вода, усаглашавање развоја система водовода и канализације са потребама, заштита квалитета подземних и површинских вода, заштита насеља, индустријских комплекса и пољопривредних површина од спољних и унутрашњих вода;
- сигурно, квалитетно и поуздано снабдевање енергијом и енергентима кроз технолошку модернизацију енергетских објеката, смањење и рационализација потрошње енергије и смањење негативних утицаја енергетских објеката на животну средину;
- супституција електричне и топлотне енергије енергијом произведеном из неконвенционалних извора, стварање услова за повећање коришћења обновљивих извора енергије;
- повећање енергетске ефикасности у свим секторима зградарства, индустрије, саобраћаја и комуналних услуга, што је у економском интересу, од значаја је за заштиту животне средине, одрживо коришћење и очување природних ресурса;
- уравнотежен развој електронске комуникационе инфраструктуре као једног од значајних покретача нове економије и обележја савременог друштва засноване на ICT технологији;
- заштита и развој планског подручја у складу са основним принципима одрживог развоја имајући у виду велики број конфликта у простору у погледу намене и коришћења;
- минимизација ризика по људско здравље и животе, као и очување природних и створених вредности.

5. ПЛАНИРАНА ПРЕТЕЖНА НАМЕНЕ ПОВРШИНА У ОБУХВАТУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА И ПРЕДЛОГ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

За потребе израде Материјала за рани јавни увид за подручје Просторног плана преузети су подаци:

- из донетих планских докумената⁴ јединица локалне самоуправе (ЈЛС) за:
  - ✓ основну намену површина: пољопривредно, шумско, водно и грађевинско земљиште, уз уједначавање њиховог приказа;
  - ✓ коридоре основних инфраструктурних система;
- од Покрајинског завода за заштиту природе: графички прикази граница заштићених природних добара и режима заштите;
- о непокретним културним добрима из одлука, документације и са сајтова наведених у тачки 3.1.4. Културно-историјско наслеђе.

На основу анализе расположивих података о постојећем стању посматраног подручја, његових потенцијала и ограничења дата је **прелиминарна граница посебне намене**. Прелиминарна граница посебне намене ће се преиспитати и у фази израде нацрта Просторног плана утврдити у односу на сагледане податке, услове, мишљења и закључке са раног јавног увида. Посебна намена ће представљати подручје Културног предела Сремски Карловци.

Посебна намена је кључна за утврђивање даљих планских решења. Унутар те границе сагледаће се природни и антропогени предеони елементи који ће утицати на дефинисање целина и подцелина основне намене, као и редеофинисање простора за: шумско, пољопривредно, водно и грађевинско земљиште.

Под уређењем Културног предела подразумеваће се спровођење низа мера и активности ради заштите, обнављања и унапређења културних и природних вредности и карактеристика предела, у циљу очувања разноврсности карактеристичних амбијенталних целина и процеса у екосистему.

Основне карактеристике анализираног подручја, у смислу сагледане целовитости и кохерентности препознатљивих елемената карактера предела, указују да прелиминарна граница обухвата, дата Одлуком о изради Просторног плана, не одговара адекватном дефинисању подручја Културног предела Сремски Карловци. Са становишта идентификовања, мапирања и класификације културно-историјских, природних и визуелних елемената, која се манифестују у оквирима карактера предела и чине подручје препознатљивим, корекције границе обухвата Просторног плана и дефинисања посебне намене би ишле у правцу искључивања већег дела грађевинског подручја насеља Петроварадин и Катастарске општине Чортановци из границе посебне намене, а укључивање делова подручја СРП „Ковиљско петроварадинског рита“.

Овакво опредељење проистиче из методолошког оквира интегративног приступа сагледавања предела који узима у разматрање територију у целини, идентификујући кохерентне просторне ентитете.

Предложеним подручјем посебне намене су обухваћене просторне целине, које имају непосредан утицај на идентификацију и препознавање Културног предела Сремски Карловци:

- предео обрадивих обронака Фрушке горе са насељима Сремски Карловци и Буковац;
- река Дунав са својим инундационим подручјем (главни речни ток, рукавци, аде, баре и мртваје, заштитне шуме у инундационом подручју) и
- шумовити обронци Фрушке горе, укључујући део Националног парка „Фрушка гора“, локалитет „Стражилово“ са окружењем.

⁴ Планска решења преузета су из планске документације која је у архиви Обрађивача и са сајтова ЈЛС.

6. ОЧЕКИВАНИ ЕФЕКТИ ПЛАНИРАЊА У ПОГЛЕДУ УНАПРЕЂЕЊА НАЧИНА КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА

Утврђивање културног предела у поступку израде планског документа у значајној мери ће утицати на стварање услова за ефикаснију заштиту локалног идентитета, унапређење одрживости у коришћењу простора и развоја локалне економије.

Планским решењима ће се успоставити режими заштите постојећих структура културног и природног наслеђа пре свега у погледу задржавања и очувања њихове међусобне повезаности. Просторни план ће пружити смернице за уређење и одрживо коришћење простора у односу на функционалност, амбијенталну вредност и традиционалан начин коришћења. Наслеђене геоморфолошке и хидрографске карактеристика, које су важни елементи композиције предела, имаће посебан значај у оквиру дефинисања планских решења.

Услед специфичних просторних услова који формирају карактер предела подручја Сремских Карловаца, посебно геоморфолошких карактеристика у којима доминирају елементи условљени аграрним коришћењем простора и потребе да се истакне културно-историјски значај, Просторним планом ће се допринети већој интеграцији овог подручја у јединствену препознатљиву целину. Стога ће предмет интервенције у простору бити усмерен ка мерама успостављања хоризонталне кохезије подручја уз мање „акупунктурне“ интервенције.

Културни предео ће се планским документом дефинисати као мултифункционални просторни и институционални ентитет, а његово формирање сагледаће се као **јавни интерес** у области културе, екологије и животне средине. У складу са тим, карактер предела, као носилац културног идентитета подручја, представља **јавно добро**, а његово унапређење представља интерес свих учесника у процесу планирања.

Висок степен угрожености аутохтоног културног **предела обрадивих обронака Фрушке горе са насељима**, чији карактер се огледа кроз композитне елементе руралне структуре (као што су воћњаци и виногради, пашњаци и поточне ливаде), значајно је угрожен неадекватним ширењем грађевинског подручја насеља, а посебно викенд насеља. Планским документом је потребно створити смернице за успостављање контролисаног ширења грађевинског подручја уз подстицање очувања елемената руралне структуре, пре свега:

- заштитом пољопривредног земљишта мерама забране градње, односно ограничења градње на прецизно дефинисане могуће садржаје,
- очувањем воћњака и винограда и њихова валоризација као туристички ресурс;
- дефинисање зоне заштите и регулације водотока и поточних долина у односу на њихову функционалну и амбијенталну вредност и капацитет зоне да обезбеди и унапреди функционисање континуираног еколошког коридора;
- повезивањем мозаичне структуре шума коридорима потока који не нарушавају геометризовану шему пољопривредног земљишта која је део препознатљивости конфигурације предела.

Очувањем препознатљивог карактера предела **Дунава са инундационим подручјем** треба да се обезбеди заштита вода и водног земљишта, обезбеђењем принципа „вода је опште добро“ и као таква мора бити доступна свим корисницима.

Када се говори о предеоном типу **шумовитих обронака Фрушке горе**, ефекти планских решења се могу сагледати кроз:

- повећање површина под шумама повећањем заштитних и социо-економских функција шума;
- унапређење стања постојећих шума;
- заштиту станишта и контактеног подручја, првенствено планским мерама забране градње, односно ограничења градње;

- усклађивање газдовања шумама на заштићеним подручјима са актима о заштити;
- контролисање ширења инвазивних врста и спречавање губитка биодиверзитета.

У односу на сагледавање просторних елемената који чине карактер предела описаних у поглављу 3.1.1. *Карактер предела*, као и њихова осетљивост и степен угрожености, начин развоја грађевинског земљиште на планском подручју ће се усмеравати кроз ограничење ширења грађевинског подручја и то:

- преиспитивањем постојећих грађевинских подручја насеља;
- уређењем структуре површина за стално и повремено становање;
- стратешким лоцирањем туристичко-рекреативних пунктова уз инфраструктурне коридоре и саобраћајне правце, као и друге мере.

У наредном периоду, коришћење и уређење водног земљишта регулисаће се дефинисањем мера заштите вода, водних објеката и приобалног екосистема, док ће се коришћење, уређење и заштита водног земљишта у оквиру заштићених подручја вршити у складу са донетим уредбама о заштити. Посебну важност за формулисање планских решења, у односу на заштиту и унапређења карактера предела, имаће мере којима ће се уређивати и користити водно земљиште потока и обала Дунава.

Положај подручја Сремских Карловца између Града Београда, дефинисаног као европски МЕГА центар, и Новог Сада као ФУП-а међународног значаја даје му предност и омогућава бржу афирмацију културног предела као развојног ресурса. Значајан геостратешки положај представља истовремено потенцијал, али и претњу у смислу притисака који могу да изазову неадекватно коришћење земљишта и трајно наруше наслеђене вредности карактера предела.

Развој туризма у наредном периоду, не само да треба да заузме веће учешће у укупном економском развоју, него се очекује да буде једна од кључних грана привреде и саставни део стратешког конципирања културног предела. Уређење простора намењених туризму и њихово опремање одговарајућим туристичким садржајима и инфраструктуром треба да допринесу интерпретацији Културног предела Сремски Карловци. Значајни потенцијали развоја туризма који се односе пре свега на културно-историјско наслеђе, културне манифестације, винограде и производњу вина и природне вредности, омогућавају развој следећих облика туризма: културног, манифестационог, винског, наутичког, екотуризма, руралног туризма, и др.

Повезивање свих наведених потенцијала у јединствену туристичку понуду треба да представља приоритетно развојно опредељење Сремских Карловаца, што ће омогућити повећање учешћа туризма у привредном и укупном развоју подручја третираног Просторним планом.

Реализацијом плански установљених циљева из домена саобраћајне инфраструктуре и њиховом операционализацијом, непосредни ефекти планирања би се рефлектовали кроз савремену саобраћајну мрежу која би, на квалитетан и безбедан начин (без значајно негативног утицаја), обезбеђивала доступност и приступ до свих просторних целина и садржаја. Примена савремених технологија транспорта омогућила би одрживо функционисање саобраћаја у свим режимима и заштићеним подручјима.

Интеграцијом процеса стратешке процене планских решења у процес планирања, израдом Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину, реализоваће се интеграција животне средине у све секторске програме и активности на датом простору.

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

В) ПРИЛОГ

248.

На основу члана 31. алинеја 2 и 5, а у вези с чланом 27. тачка 1 Статута Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ”, број 20/14) и члана 46. став 1. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 – исправка, 64/10 – УС, 24/11, 121/12, 42/13 – УС, 50/13-УС, 54/13 – УС, 98/13 – УС, 132/14 и 145/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 04. марта 2016. године, донела је

**ПОКРАЈИНСКУ СКУПШТИНСКУ ОДЛУКУ
О ИЗРАДИ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА
ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
КУЛТУРНОГ ПРЕДЕЛА СРЕМСКИ КАРЛОВЦИ**

Члан 1.

Приступа се изради Просторног плана подручја посебне намене културног предела Сремски Карловци (у даљем тексту: Просторни план).

Члан 2.

Утврђује се оквирна граница обухвата Просторног плана, а коначна граница његовог обухвата дефинисаће се нацртом плана.

Подручје у оквиру граница Просторног плана, обухвата делове територија следећих јединица локалних самоуправа:

- Град Нови Сад, катастарске општине: Буковац и Петроварадин (део),
- Општина Сремски Карловци, катастарска општина Сремски Карловци,
- Општина Инђија, катастарска општина Чортановци (део).

Опис оквирне границе обухвата Просторног плана почиње тачком број 1 у катастарској општини Петроварадин, на тромеђи катастарских парцела 3005 и 6610/1 и границе катастарске општине Нови Сад 3. Од тачке број 1 граница иде у правцу југоистока пратећи границу катастарске општине Петроварадин до тачке број 2 на тромеђи катастарских општина Нови Сад 3, Петроварадин и Ковил.

Након тачке број 2 граница се ломи и иде у правцу југоистока пратећи границу катастарских општина Ковил и Чортановци до тачке број 3 на граници катастарских општина Чортановци, Ковил и Бешка.

Од тачке број 3 граница се ломи и иде у правцу југа пратећи источне међе катастарских парцела 3026, 3027, 3050, 2814, 2803, 2805 и 3193 до тачке број 4 на тромеђи катастарских парцела 3193, 2795/1 и 3156.

Након тачке број 4 граница се ломи и иде у правцу северозапада и југозапада пратећи западну међу катастарских парцела 3193, 3190, 3192, 3175, 3153, 3151/1, а потом сече катастарске пацелe 2717, 2706, 2684, 2687, 2684, 2694, 2695/1, 2695/2, 2695/6, 2695/4, 2696, 2702, 2701/2, 2701/1, 2682/2, 2682/1, 2679/13, 2679/14, 2678, 2677/5, 2677/4, 2677/10, а потом граница прати границу катастарске општине Чортановци у правцу југа и северозапада до тачке број 5 на тромеђи катастарских општина Чортановци, Сремски Карловци и Марадик.

Од тачке број 5 граница иде у правцу северозапада пратећи границу катастарске општине Сремски Карловци до тачке број 6 на тромеђи катастарских општина Сремски Карловци, Гргетег и Буковац.

Након тачке број 6 граница иде у правцу севера пратећи границу катастарске општине Буковац до тачке број 7 на тромеђи катастарске општине Буковац и катастарских парцела 6064 и 6039 у катастарској општини Петроварадин.

Од тачке број 7 граница се ломи и иде у правцу севера пратећи западну међу катастарских парцела 6039, 6043, 6049, 6052, 6057, 6612/3, 6612/2, 6612/1, 6611/1, 2863 и 6610/1, до тачке број 1, почетне тачке описа.

Површина подручја обухваћеног оквирном границом обухвата Просторног плана износи око 110,25 km².

Оквирна граница Просторног плана дата је на графичком приказу који чини саставни део ове одлуке.

Члан 3.

Услови и смернице значајни за израду Просторног плана, садржани су у: Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС”, број 88/10) и Регионалном просторном плану Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ”, број 22/11).

Плански и стратешки документи од значаја за израду Просторног плана су: Просторни план подручја посебне намене међународног водног пута Е-80 Дунав (Паневропски коридор VII) („Службени гласник РС”, број 14/15), Просторни план подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Ковилско-петроварадински рит” („Службени лист АПВ”, број 3/12), Просторни план подручја посебне намене Фрушке горе до 2022. године („Службени лист АПВ”, број 16/04), Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора државног пута I реда бр. 21 Нови Сад-Рума-Шабац и државног пута I реда бр. 19 Шабац-Лозница („Службени гласник РС”, број 40/11), као и Национална стратегија одрживог коришћења природних ресурса и добара („Службени гласник РС”, број 33/12).

Просторни план биће заснован на планској, студијској, техничкој и другој документацији, као и на резултатима досадашњих истраживања.

За израду Просторног плана користиће се топографске и катастарско-топографске подлоге, као и друге подлоге које буду неопходне за његову израду.

Члан 4.

Планирање, коришћење, уређење и заштита простора у обухвату Просторног плана засниваће се на принципима:

- одрживости просторног развоја и увођења културне димензије одрживости, препознавањем значаја културног диверзитета и културног наслеђа као потенцијала за развој локалног и регионалног идентитета;
- холистичког сагледавања подручја обухвата Просторног плана као целине, односно система структурних елемената предела и њихових међусобних односа;
- интегративног просторног планирања;
- предеоне екологије, односно еколошке стабилности и визуелне интерпретације сагледаног подручја;
- заштите јавног интереса, јавних добара и добара у општој употреби;
- релативизације конфликта и симбиоза заштите културних и природних вредности с динамиком промене подручја.

Члан 5.

Визија уређења планског подручја јесте успостављање дугорочног система одрживог развоја Културног предела Сремски Карловци као препознатљивог подручја, доследног и јасног предеоног карактера, које је резултат кумулативног деловања природних и културних фактора.

Циљеви планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја јесу постизање рационалне организације и уређења подручја посебне намене, усклађивањем његовог коришћења с могућностима и ограничењима у располагању просторним вредностима и потребама развоја:

- утврђивањем границе подручја Културног предела Сремски Карловци као подручја посебне намене;
- дефинисањем предеоних целина и успостављањем њихових режима заштите;

- очувањем и ревитализацијом културних вредности и заштитом природних елемената предела задржавањем и очувањем постојећих структура и њихове међусобне повезаности;
- идентификовањем културног предела као туристичког потенцијала подручја;
- очувањем постојећих структура и вредности пољопривреног земљишта;
- очувањем, уређењем и одрживим коришћењем геолошких, геоморфолошких и хидрографских карактеристика подручја;
- утврђивањем дугорочне концепције и мерама заштите, очувања и унапређивања идентитета предела као развојног ресурса;
- утврђивањем мера за обезбеђење адекватне превенције, минимизирања, мониторинга и контроле свих облика деградације предела и загађивања животне средине.

Члан 6.

Концепција планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја подразумева обезбеђење просторних услова за реализацију концепта трајно одрживог и уравнотеженог развоја коришћења, уређења и заштите подручја посебне намене у оквиру обухвата Просторног плана. Концептуални оквир планирања заснива се на унапређивању заштићених подручја и локалитета, који ће резултирати стварањем препознатљиве слике предела.

Члан 7.

Ефективан рок за израду нацрта Просторног плана јесте 12 (дванаест) месеци, од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 8.

Средства за израду Просторног плана обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине. Процењена финансијска средства потребна за израду Просторног плана и Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину износе 8.000.000,00 динара.

Члан 9.

Нацрт Просторног плана биће изложен на јавни увид у трајању од 30 дана у Граду Новом Саду, Општини Сремски Карловци, Општини Инђија и у Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 10.

Саставни део ове одлуке јесте Одлука о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене Културног предела Сремски Карловци на животну средину.

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Културног предела Сремски Карловци на животну средину јесте саставни део његове аналитичко-документационе основе.

Члан 11.

Носилац израде Просторног плана јесте Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине Нови Сад, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 12.

Обрађивач Просторног плана јесте Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање „Завод за урбанизам Војводине” Нови Сад, Железничка број 6/III (у даљем тексту: Обрађивач).

Члан 13.

Органи, организације и јавна предузећа, који су овлашћени да утврђују посебне услове за заштиту и уређење простора и изградњу објеката у фази израде плана, дужни су да по захтеву носиоца израде плана, у року од 30 дана, доставе све тражене податке, без накнаде.

Члан 14.

Просторни план биће сачињен у 8 (осам) примерка у аналогном облику и 8 (осам) примерака у дигиталном облику. Просторни план чуваће се потписан у аналогној и у дигиталној форми, и то: у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (један примерак), у Скупштини Аутономне покрајине Војводине (један примерак), у Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине (два примерка), у Граду Нови Сад (један примерак), у Општини Сремски Карловци (један примерак), у Општини Инђија (један примерак) и у архиви Обрађивача (један примерак).

Члан 15.

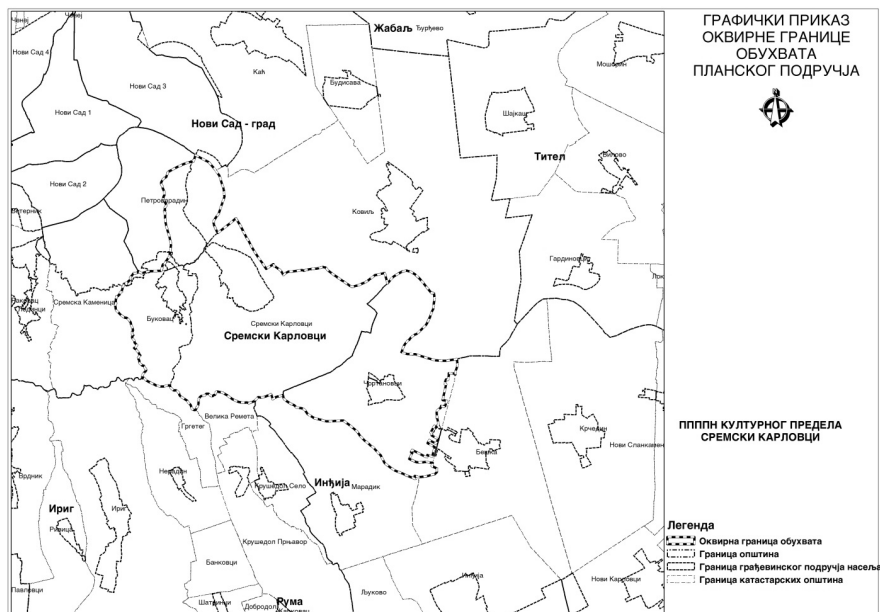
Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине”.

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 3-7/16

Нови Сад, 04. март 2016. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Иштван Пастор,с.р.
(Pásztor István,s.k.)

На основу члана 9. став 1. и 5. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10), члана 39. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи („Службени лист АПВ“, број 37/14 и 54/14), Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине Нови Сад, доноси

ОДЛУКУ

О ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ КУЛТУРНОГ ПРЕДЕЛА СРЕМСКИ КАРЛОВЦИ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Члан 1.

Приступа се изради Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Културног предела Сремски Карловци на животну средину (у даљем тексту: Стратешка процена).

Члан 2.

Разлози за вршење Стратешке процене су:

- Сагледавање, процена и утврђивање могућих значајнијих утицаја на животну средину на простору обухваћеним Просторним планом
- Потреба да се у процесу планирања даљег просторног развоја подручја обухваћеног Просторним планом сагледају стратешка питања из области заштите животне средине, у складу са критеријумима из члана 6. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, предложи мере које је потребно предузети како би се евентуални значајни утицаји на животну средину спречили, отклонили или смањили на одрживи минимум.

Члан 3.

У оквиру Стратешке процене разматраће се следећа питања и проблеми у области заштите животне средине:

- Значај Просторног плана са аспекта животне средине у контексту одрживог развоја;
- Дефинисање мера за заштиту и одрживо коришћење природних вредности кроз заштиту предела и заштиту подручја;
- Очување културног и природног наслеђа на подручју Просторног плана, кроз дефинисање одговарајућих планских решења;
- Утицај инфраструктурних објеката, и других створених вредности на културни предео;
- Други значајнији утицаји планских решења са аспекта заштите животне средине.

Поред ових питања и проблема стратешком проценом биће обухваћена и друга питања која могу имати утицај на животну средину посматраног подручја, а која буду евидентирана након исходавања услова надлежних државних органа и институција у предметном простору.

Члан 4.

Извештај о стратешкој процени, као документ којим се описују, вреднују и процењују могући значајни утицаји на животну средину до којих може доћи имплементацијом Просторног плана и одређују мере за смањење негативних утицаја на животну средину, садржи:

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

- кратак приказ садржаја циљева Просторног плана
- релевантни плански и други документи
- кратка анализа и оцена постојећег стања животне средине
- карактеристике животне средине у областима за које постоји могућност да буду изложене значајном утицају
- питања и проблеми заштите животне средине разматрани у Стратешкој процени
- приказ варијантних решења која се односе на заштиту животне средине у Просторном плану

- резултати консултација са заинтересованим органима и организацијама
- 2. ОПШТЕ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА
  - општи и посебни циљеви Стратешке процене
  - индикатори Стратешке процене
- 3. ПРОЦЕНУ МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНСКИХ РЕШЕЊА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ СА ОПИСОМ МЕРА ПРЕДВИЂЕНИХ ЗА СМАЊЕЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА
  - процена утицаја варијантних решења на животну средину
  - образложење избора најповољнијег варијантног решења
  - процена утицаја Просторног плана на животну средину са описом мера за смањење негативних утицаја на животну средину
  - приказ начина на који су при процени утицаја узети у обзир чиниоци животне средине
  - процена утицаја планских решења у односу на: вероватноћу, интензитет, сложеност/реверзибилност, временску и просторну димензију, кумулативну и синергијску природу утицаја
- 4. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКИХ ПРОЦЕНА НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА И ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОЈЕКТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ
- 5. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
  - опис циљева плана
  - индикатори за праћење стања животне средине
  - права и обавезе надлежних органа
  - поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја
- 6. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋА ПРИЛИКОМ ИЗРАДЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ
- 7. ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА
- 8. ЗАКЉУЧЦИ (НЕТЕХНИЧКИ РЕЗИМЕ)
- 9. ДРУГЕ ПОДАТКЕ ОД ЗНАЧАЈА ЗА СТРАТЕШКУ ПРОЦЕНУ
- 10. ЛИТЕРАТУРУ.

Члан 5.

За носиоца израде Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Културног предела Сремски Карловци на животну средину одређује се Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка бр. 6/III (у даљем тексту: Завод).

За израду Стратешке процене Завод ће формирати мултидисциплинарни стручни тим у саставу: дипломирани инжењер хортикултуре, дипломирани инжењер заштите животне средине, дипломирани инжењер архитектуре, дипломирани инжењер пејзажне архитектуре, дипломирани биолог, дипломирани инжењер електротехнике, дипломирани инжењер машинства, дипломирани инжењер саобраћаја, дипломирани економиста, дипломирани просторни планер, дипломирани инжењер шумарства, дипломирани инжењер пољопривреде, дипломирани инжењер мелиорације и по потреби друга стручна лица квалификована за анализу елемената стратешке процене утицаја.

Израда Стратешке процене пратиће динамику израде Нацрта Просторног плана, односно ефективан рок је 12 (дванаест) месеци од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Члан 6.

Учешће заинтересованих органа и организација и јавности у поступку израде и разматрања Извештаја о стратешкој процени утицаја обезбеђује Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине Нови Сад.

Оглашавање излагања на јавни увид Извештаја о стратешкој процени утицаја спроводи и обезбеђује Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине Нови Сад, истовремено са оглашавањем излагања на јавни увид Нацрта Просторног плана, са подацима о времену и месту излагања на јавни увид, начину на који заинтересована правна и

физичка лица могу доставити примедбе, времену и месту одржавања јавне расправе, као и друге информације које су од значаја за јавни увид.

Члан 7.

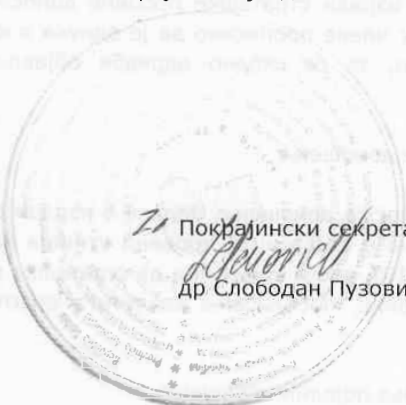
Средства за израду Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Културног предела Сремски Карловци на животну средину обезбеђују се из буџета АПВ.

Члан 8.

Ову Одлуку објавити у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Број: 160-501-273/2016-05

Датум: 25.01.2016. године

Покрајински секретар
др Слободан Пузовић